

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

2024 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про управління відходами видобувної промисловості

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади діяльності щодо управління відходами видобувної промисловості з метою запобігання будь-якому негативному впливу на навколишнє природне середовище або зменшення його і будь-яких негативних наслідків для здоров'я та безпеки людей, що спричинені управлінням відходами видобувної промисловості, а також запобігання аваріям на об'єктах для відходів видобувної промисловості.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) відвал — гірничотехнічна споруда, призначена для розміщення твердих відходів видобувної промисловості на земній поверхні;

2) відходи видобувної промисловості — відходи, що утворюються в результаті здійснення суб'єктами господарювання геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, видобування (промислової розробки родовищ), переробки та зберігання корисних копалин;

3) видобувна діяльність — діяльність суб'єктів господарювання, що передбачає здійснення геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, видобування (промислової розробки родовищ), переробки та зберігання корисних копалин;

4) видобувна промисловість — сукупність галузей і виробництв, у яких провадиться видобувна діяльність;

5) власник відходів видобувної промисловості — суб'єкт господарювання, у результаті провадження видобувної діяльності яким утворюються відходи видобувної промисловості, інший суб'єкт

господарювання, який набув право власності на відходи видобувної промисловості відповідно до цього Закону, держава щодо покинутого об'єкта для відходів видобувної промисловості та в інших випадках, передбачених цим Законом;

6) дамба — гідротехнічна споруда, призначена для утримання та локалізації води та/або відходів у межах хвостосховища;

7) державна установа у сфері управління відходами видобувної промисловості (далі — державна установа) — юридична особа публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності, що належить до сфери управління уповноваженого органу;

8) ділянка оператора — земельна ділянка, на якій оператором здійснюється управління відходами видобувної промисловості;

9) заінтересована громадськість — громадськість, на яку впливають або можуть вплинути будівництво та/або експлуатація об'єкта для відходів видобувної промисловості, настання аварії на об'єкті для відходів видобувної промисловості або яка має інтерес щодо прийняття рішень, передбачених статтями 29, 31—39 цього Закону, а також громадські об'єднання у сфері охорони навколишнього природного середовища, які відповідають вимогам Закону України “Про громадські об'єднання”;

10) значна аварія — велика за масштабами аварія, що призводить до тяжких наслідків;

11) кваліфікована особа — фізична особа, що відповідає кваліфікаційним вимогам у сфері управління відходами видобувної промисловості, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

12) об'єкт для відходів видобувної промисловості — будь-яка територія, а також споруди, що технологічно пов'язані з нею, які призначені для накопичення та розміщення відходів видобувної промисловості у твердому чи рідкому стані, у формі розчину чи суспензії або підтримування такого об'єкта протягом строків, встановлених статтею 11 цього Закону, зокрема відвали, хвостосховища та інші споруди, крім гірничих виробок, утворених у результаті видобування корисних копалин, які заповнюються відходами для цілей рекультивації та/або будівництва;

13) оператор відходів видобувної промисловості (далі — оператор) — суб'єкт господарювання або державна установа, які відповідно до цього Закону зобов'язані здійснювати управління відходами видобувної промисловості;

14) оператор покинутого об'єкта для відходів видобувної промисловості (далі — оператор покинутого об'єкта) — оператор, який здійснює управління відходами видобувної промисловості, що розміщені в покинутому об'єкті;

15) переробка — механічний, фізичний, біологічний, термічний або хімічний процес чи поєднання процесів, які застосовуються до корисних копалин і супутніх порід з метою вилучення мінеральної сировини і включають операції із збирання, дроблення або мелення, сушки, сортування за фізичними властивостями дроблених або мелених гірничих порід чи мінеральних утворень із застосуванням технологічних процесів сортування, агломерації, брикетування, огрудкування та збагачення фізико-хімічними методами, а також повторної переробки попередньо залишених відходів, однак не включають процеси виплавлення, промислової термічної переробки (крім випалювання вапняку) та металургійні процеси;

16) план управління відходами видобувної промисловості (далі — план управління відходами) — документ, що розробляється, затверджується оператором і містить технологічні рішення, умови та заходи з управління відходами видобувної промисловості;

17) побічні продукти видобувної промисловості — речовини, предмети, що утворюються під час провадження видобувної діяльності і не є метою такої діяльності, але придатні як сировина в іншому виробництві чи для використання як готова продукція і відповідають вимогам статті 9 Закону України “Про управління відходами”;

18) покинутий об'єкт для відходів видобувної промисловості (далі — покинутий об'єкт) — об'єкт для відходів видобувної промисловості, щодо якого не здійснено постексплуатаційних заходів і оператор якого невідомий, припинений або ухиляється від виконання своїх обов'язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23, підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві та перехідні положення” цього Закону, понад 36 місяців з дня виникнення відповідних обов'язків;

19) постексплуатаційні заходи — заходи із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості (включаючи випадки, передбачені пунктами 2 і 3 частини першої статті 41 цього Закону), рекультивациі порушених земель, утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після закриття, зокрема здійснення контролю і моніторингу після закриття та/або знешкодження забруднювальних речовин, що передбачені у плані управління відходами видобувної промисловості та робочому проекті землеустрою щодо рекультивациі порушених земель;

20) розміщення відходів видобувної промисловості — складування, утримання, накопичення відходів видобувної промисловості на об'єкті для відходів видобувної промисловості;

21) розкривні породи — гірничі породи, які покривають корисні копалини і повинні бути видалені під час проведення відкритих гірничих робіт для забезпечення проведення робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, та/або видобування корисних копалин;

22) скельні породи — гірничі породи, які покривають корисні копалини і повинні бути видалені під час проведення підземних гірничих робіт для забезпечення проведення робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, та/або видобування корисних копалин;

23) суттєва зміна — зміна технічних показників або умов експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості, зміна характеристик і кількості відходів видобувної промисловості, яка відповідно до критеріїв визначення суттєвих змін на об'єкті для відходів видобувної промисловості може мати значний негативний вплив на навколишнє природне середовище та/або здоров'я людей;

24) уповноважений територіальний орган — обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

25) уповноважений орган — центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами;

26) управління відходами видобувної промисловості — комплекс заходів із розміщення, перевезення, зберігання, переробки, відновлення або видалення відходів видобувної промисловості, а також будівництва, експлуатації та закриття об'єктів для відходів видобувної промисловості та здійснення інших постексплуатаційних заходів, включаючи попередження аварій, пов'язаних із об'єктами для відходів видобувної промисловості, обмеження їх наслідків для навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

27) фільтрат — будь-яка рідина, що просочується через розміщені відходи та виділяється з об'єкта для відходів видобувної промисловості або міститься в ньому, включаючи забруднені дренажні води, які за відсутності відповідного оброблення можуть негативно вплинути на навколишнє природне середовище;

28) фінансове забезпечення — забезпечення виконання зобов'язань оператора щодо здійснення постексплуатаційних заходів;

29) хвости — тверді відходи або шлами, які залишаються після переробки корисних копалин методом розділення (наприклад, за допомогою дроблення, подрібнення, сортування за розміром, флотації та інших фізико-хімічних методів) з метою вилучення цінної мінеральної сировини з менш цінних гірничих порід;

30) хвостосховище — природний об'єкт або інженерна споруда, призначені для розміщення дрібнозернистих (подрібнених) відходів, зокрема хвостів разом із різною кількістю вільної (стічної) води, що утворені в результаті переробки корисних копалин, очищення і повторного використання технічної води;

31) ціанід, що дисоціюється слабкою кислотою, — ціанід та ціанідні сполуки, які розщеплюються із слабкою кислотою за визначеного рівня рН.

2. У цьому Законі терміни вживаються у значенні, наведеному в:

терміни “відходи”, “зворотне заповнення”, “інертні відходи”, “небезпечні відходи”, “об'єкт оброблення відходів”, “рециклінг”, “відновлення”, “видалення”, “відновлення відходів” та “видалення відходів” — Законі України “Про управління відходами”;

терміни “гірничі породи”, “гірнича виробка”, “корисні копалини” — Гірничому законі України;

термін “громадськість” — Законі України “Про оцінку впливу на довкілля”;

терміни “родовища корисних копалин”, “техногенні родовища корисних копалин” — Кодексі України про надра;

термін “надання на ринку” — Законі України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”;

термін “ризик” — Законі України “Про об'єкти підвищеної небезпеки”;

терміни “поверхневі води”, “підземні води”, “вода дренажна”, “вода стічна”, “вода супутньо-пластова”, “водоносний горизонт” і “прибережні води” — Водному кодексі України;

термін “аварія” — Кодексі цивільного захисту України;

термін “територія” — Законі України “Про регулювання містобудівної діяльності”;

термін “реєстраційні дії” — Законі України “Про публічні електронні реєстри”;

термін “природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні” — Законі України “Про охорону навколишнього природного середовища”;

термін “континентальний шельф” — Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року, ратифікованій Законом України від 3 червня 1999 року № 728-XIV;

термін “виключна (морська) економічна зона України” — Законі України “Про виключну (морську) економічну зону України”;

терміни “земельна ділянка”, “рекультивация порушених земель” — Земельному кодексі України;

термін “грунтова маса” — Законі України “Про охорону земель”;

термін “небезпечна хімічна речовина (хімічна продукція)” — Законі України “Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією”;

термін “радіоактивні відходи” — Законі України “Про поводження з радіоактивними відходами”;

терміни “інвестор”, “робочий орган Міжвідомчої комісії” — Законі України “Про угоди про розподіл продукції”.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини, пов’язані з управлінням відходами видобувної промисловості.

2. Дія цього Закону не поширюється на:

1) відходи, утворені під час видобувної діяльності, але утворення яких не є безпосереднім результатом такої діяльності (наприклад, харчові відходи, відпрацьовані мастила, використані батареї, акумулятори, транспортні засоби, відходи від технічного обслуговування установок або обладнання, що використовується під час видобувної діяльності тощо);

2) відходи, утворені в результаті видобувної діяльності в межах континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України;

3) відходи, що утворюються в результаті здійснення суб’єктами господарювання геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, видобування (промислової розробки родовищ), переробки та зберігання підземних вод;

4) радіоактивні відходи;

5) відходи від видобування і переробки уранових руд;

6) скидання шахтних, кар’єрних і рудникових вод у водні об’єкти та повернення супутньо-пластових вод нафтогазових родовищ до підземних горизонтів.

Дія цього Закону не поширюється на відходи, утворені в результаті видобувної діяльності, передані оператором згідно з планом управління відходами для відновлення або видалення на об’єкті оброблення відходів відповідно до Закону України “Про управління відходами”. Після передачі зазначених відходів для відновлення або видалення на об’єкті оброблення відходів управління такими відходами здійснюється в порядку, передбаченому Законом України “Про управління відходами”.

3. Дія статей 31—39, частин п'ятої (у частині вимоги про проведення регулярного моніторингу та контролю за об'єктом для відходів видобувної промисловості кваліфікованими особами) та сьомої статті 40, статті 41, частини третьої статті 42, статей 43—48 цього Закону не поширюється на інертні відходи (зокрема ті, що містяться у хвостах збагачення), розкривні породи, скельні породи, утворені в результаті видобувної діяльності, а також на відходи, утворені внаслідок видобування, переробки і зберігання торфу, крім випадків, коли вони відповідно до вимог, передбачених статтею 11 цього Закону, мають розміщуватися в об'єктах для відходів видобувної промисловості категорії “А”.

4. Управління радіоактивними відходами здійснюється відповідно до Закону України “Про поводження з радіоактивними відходами”.

5. Управління відходами від видобування і переробки уранових руд здійснюється відповідно до Закону України “Про видобування і переробку уранових руд”.

Стаття 3. Законодавство у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Законодавство у сфері управління відходами видобувної промисловості складається з цього Закону, Закону України “Про управління відходами”, Кодексу України про надра, Гірничого закону України, Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в зазначеній сфері.

2. У разі коли міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством про управління відходами видобувної промисловості, застосовуються правила міжнародного договору України.

3. Прийняття, набрання чинності, оскарження, припинення дії адміністративних актів у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру” з урахуванням особливостей, встановлених цим законом.

Стаття 4. Принципи державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Управління відходами видобувної промисловості здійснюється відповідно до таких принципів:

1) запобігання негативному впливу відходів видобувної промисловості на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, зменшення його або усунення;

2) формування державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості на основі концепції сталого розвитку;

- 3) дотримання ієрархії управління відходами;
- 4) використання методичних рекомендацій щодо найкращих доступних технологій і методів управління під час здійснення управління відходами видобувної промисловості, зокрема під час розробки та впровадження планів управління відходами видобувної промисловості;
- 5) “забруднювач платить” — витрати на управління відходами видобувної промисловості покриваються суб’єктом господарювання, у результаті видобувної діяльності якого утворюються відповідні відходи видобувної промисловості;
- 6) запровадження систем управління безпекою, які включають ідентифікацію та контроль ризиків з метою запобігання аваріям на об’єктах для відходів видобувної промисловості категорії “А”;
- 7) раціонального вилучення та використання корисних копалин і наявних у них компонентів, що полягає в повному вилученні корисних компонентів під час видобування (промислової розробки родовищ) корисних копалин, а також корисних компонентів, що містяться у відходах видобувної промисловості, які можуть бути використані у виробництві матеріалів, за можливості шляхом застосування найкращих доступних технологій і методів управління.

Стаття 5. Загальні вимоги до управління відходами видобувної промисловості

1. Управління відходами видобувної промисловості передбачає здійснення заходів, необхідних для запобігання (наскільки це можливо) будь-якому негативному впливу на навколишнє природне середовище та здоров’я людей або його зменшення, а також запобігання виникненню значних аварій на об’єктах для відходів видобувної промисловості.
2. Управління відходами видобувної промисловості здійснюється із дотриманням ієрархії управління відходами відповідно до вимог Закону України “Про управління відходами”.
3. Застосування побічних продуктів видобувної промисловості регулюється статтею 9 Закону України “Про управління відходами”.
4. Запобігання утворенню та негативному впливу відходів видобувної промисловості на навколишнє природне середовище та здоров’я людей досягається вжиттям таких заходів:
 - 1) застосування методів і технологій видобувної діяльності, які зменшують утворення відходів;
 - 2) зменшення обсягів утворення відходів видобувної промисловості, що не підлягають переробці;

3) заохочення координації зусиль суб'єктів господарювання для переробки та альтернативного використання відходів видобувної промисловості;

4) надання пріоритетності використанню техногенних родовищ корисних копалин з метою вилучення із них корисних копалин та компонентів порівняно з використанням нових родовищ під час надання надр у користування;

5) урахування вимог щодо управління відходами видобувної промисловості на етапі проектування та планування видобувної діяльності;

6) застосування методичних рекомендацій щодо найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості.

5. Найкращі доступні технології та методи управління відходами видобувної промисловості визначають найбільш ефективний і сучасний етап розвитку управління відходами видобувної промисловості та методів його здійснення, який свідчить про практичну відповідність окремих технологій як основи для розроблення планів управління відходами, встановлення умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, що спрямовані на запобігання або зменшення викидів і скидів забруднювальних речовин, а запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище в цілому, де:

технології — включають в себе як використовувані технології, так і спосіб, у який об'єкт для відходів видобувної промисловості спроектовано, побудовано, як здійснюється його технічне обслуговування, експлуатація та виведення з експлуатації для забезпечення стабільності об'єкта для відходів видобувної промисловості, запобігання забрудненню вод, атмосферного повітря та ґрунту або його зменшення;

доступні технології — включають технології, що були розроблені в масштабі, який дає змогу їх впровадження у сфері управління відходами видобувної промисловості за практично здійснених економічних і технічних умов, із урахуванням вартості та переваг незалежно від того, чи технології використовуються або виробляються в Україні, поки вони є виправдано доступними для оператора;

найкращі технології — означають найбільш ефективні технології з позиції забезпечення високого рівня охорони навколишнього природного середовища в цілому.

6. Невичерпний перелік найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості, їх опис міститься в методичних рекомендаціях, розроблених і затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Зміст, форма та структура таких методичних рекомендацій щодо найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості мають максимально повно і точно відповідати змісту, формі та структурі відповідного довідкового рекомендаційного документа з найкращих доступних технологій для управління відходами видобувної промисловості (MWEI BREF), розробленого згідно з Директивою Європейського Парламенту і Ради 2006/21/ЄС від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувної промисловості та про внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС.

Методичні рекомендації щодо найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості не встановлюють норм права, не тлумачать їх і не можуть містити приписи щодо використання конкретної технології чи методу.

7. Оператор має право застосовувати технологію чи метод, які не зазначені в методичних рекомендаціях щодо найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості за умови, що вони забезпечують захист навколишнього природного середовища на рівні не нижчому, ніж найкращі доступні технології та методи управління відходами видобувної промисловості, які описані в таких методичних рекомендаціях.

8. Оператор під час вибору найкращої доступної технології та методу управління відходами видобувної промисловості серед тих, що зазначені в методичних рекомендаціях, або іншої технології та методу управління, які не зазначені в методичних рекомендаціях, має керуватися такими критеріями:

технічні і технологічні характеристики об'єкта для відходів видобувної промисловості;

географічне розташування об'єкта для відходів видобувної промисловості;

стан навколишнього природного середовища в місці розташування об'єкта для відходів видобувної промисловості;

витрати і вигоди впровадження технологій та методів управління;

запобігання або зменшення ризиків, пов'язаних із впливом викидів та скидів на навколишнє природне середовище, життя і здоров'я людей;

запобігання виникненню аварій та мінімізація наслідків їх дії на навколишнє природне середовище та здоров'я людей;

використання маловідходних технологій;

використання менш небезпечних речовин;

відновлення та рециклінг речовин (зокрема відходів), які утворюються та використовуються у видобувній діяльності;

зіставні процеси, технічні засоби та методи експлуатації, що були успішно випробувані у промисловому масштабі;

технологічний прогрес і зміни в наукових знаннях;

дата введення в експлуатацію об'єкта для відходів видобувної промисловості;

строк впровадження найкращої доступної технології та методів управління;

споживання та характер ресурсів (зокрема води), що використовуються у видобувній діяльності, енергоефективність;

інформація, опублікована міжнародними міжурядовими організаціями.

Стаття 6. Право власності на відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Власником відходів видобувної промисловості, об'єкта для відходів видобувної промисловості є оператор, який здійснює управління такими відходами чи об'єктом, або держава у випадках, визначених статтями 25, 41, 49, 50 цього Закону.

2. Оператор має право продати чи в інший спосіб відчужити належні йому відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості:

1) іншому суб'єкту господарювання в разі зміни суб'єкта господарювання, який продовжуватиме провадження видобувної діяльності на відповідній ділянці надр, зокрема, але не виключно, в разі зміни надрокористувача, реорганізації оператора;

2) іншому оператору для управління відповідними відходами видобувної промисловості чи об'єкта на ділянці такого іншого оператора (у разі відчуження відходів видобувної промисловості);

3) іншому суб'єкту господарювання з метою проведення набувачем відходів видобувної промисловості, об'єкта для відходів видобувної промисловості геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, відповідно до частини першої статті 25 цього Закону.

3. Оператор, що передає відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості з підстав, передбачених частиною другою цієї статті, та набувач таких відходів зобов'язані підписати та подати уповноваженому органу повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості чи об'єкта. Підписання повідомлення здійснюється із використанням програмних засобів інформаційної системи управління відходами.

4. Право власності та обов'язки оператора щодо відчужених ним відходів видобувної промисловості, об'єкта для відходів видобувної промисловості на підставах, передбачених пунктами 1—3 частини другої цієї статті, переходять до набувача таких відходів чи об'єкта лише з моменту, передбаченого частиною п'ятою статті 24 цього Закону.

5. Передача права власності на відходи видобувної промисловості на підставі чи об'єкта, передбаченій пунктом 2 частини другої цієї статті, допускається, якщо така передача відповідає планам управління відходами та дозволам на об'єкт для відходів видобувної промисловості оператора (у разі, якщо їх наявність вимагається цим Законом), який передає, та оператора, який приймає відповідні відходи видобувної промисловості.

6. Оператор, який відчужив відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості на підставі, передбаченій пунктом 3 частини другої цієї статті, несе субсидіарну відповідальність за виконання набувачем відходів видобувної промисловості, об'єкта для відходів видобувної промисловості обов'язків оператора до моменту, коли набувач затвердив запаси та ресурси корисних копалин техногенного родовища корисних копалин в установленому законодавством порядку.

7. Положення частин другої — шостої цієї статті не поширюються на оператора покинутого об'єкта. Порядок управління відходами видобувної промисловості, розміщеними у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ВИДИ ВІДХОДІВ ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ДЛЯ ВІДХОДІВ ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 7. Види відходів видобувної промисловості

1. Залежно від хімічних, фізичних, біологічних властивостей та правового режиму відходи видобувної промисловості поділяються на види відповідно до Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Характеристика відходів видобувної промисловості

1. Характеристика відходів видобувної промисловості проводиться з метою:

1) забезпечення стабільності об'єкта для відходів видобувної промисловості та запобігання аваріям шляхом управління відходами в екологічно безпечних умовах у довгостроковій перспективі;

2) вибору методів управління відходами видобувної промисловості, що забезпечують запобігання негативному впливу відходів на навколишнє

природне середовище, безпеку та здоров'я людей, його зменшення або обмеження.

2. Характеристика відходів видобувної промисловості здійснюється відповідно до критеріїв та порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості і технічних вимог до характеристики відходів видобувної промисловості на підставі:

1) загальної інформації про ділянку надр (родовище), на якій провадиться або планується провадження видобувної діяльності;

2) геологічних даних для відповідної ділянки надр (родовища);

3) виду відходів видобувної промисловості та намірів щодо управління ними;

4) геотехнічних властивостей відходів видобувної промисловості;

5) геохімічних властивостей відходів видобувної промисловості.

3. Визначення характеристики відходів видобувної промисловості відповідно до частини першої цієї статті має включати такі відомості:

1) опис передбачуваних фізичних і хімічних властивостей відходів, що розміщуються на певний період часу відповідно до плану управління, а також опис стабільності фізичних і хімічних властивостей відходів під впливом поверхневих атмосферних/метеорологічних явищ відповідно до виду корисних копалин, щодо яких провадиться видобувна діяльність, і супутніх порід, що видаляються під час видобувної діяльності;

2) код відходів згідно з Національним переліком відходів;

3) опис хімічних речовин, які будуть використовуватися під час видобувної діяльності, опис їх стабільності;

4) опис методу для управління відходами видобувної промисловості;

5) спосіб та умови, які будуть використовуватися для перевезення (транспортування) відходів видобувної промисловості;

6) обсяг відходів видобувної промисловості.

4. Оператор включає інформацію щодо визначених ним характеристик відходів видобувної промисловості до плану управління відходами.

Стаття 9. Інертні відходи

1. Інертними вважаються відходи видобувної промисловості, які відповідають таким критеріям як у короткостроковому, так і в довгостроковому періоді:

1) не зазнають істотних фізичних, хімічних або біологічних змін;

2) не розчиняються чи не розщеплюються;

3) не горять і не самозаймаються;

4) не вступають в інші фізичні чи хімічні реакції, що спричиняють забруднення навколишнього природного середовища або шкоду здоров'ю людей;

5) не здатні до біологічного розкладання;

6) не мають негативного впливу на інші речовини, з якими вони контактують, таким чином, що може спричинити забруднення навколишнього природного середовища або шкоду здоров'ю людей;

7) загальне вилуговування та загальний вміст забруднювальних речовин у відходах видобувної промисловості, а також екотоксичність фільтрату мають бути незначними та, зокрема, не створювати загрози для якості поверхневих та/або підземних вод;

8) не містять продуктів, які використовуються під час видобування та переробки, у концентраціях, що можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу чи здоров'ю людей;

9) мають максимальний вміст сульфідної сірки 0,1 відсотка або мають максимальний вміст сульфідної сірки 1 відсоток і коефіцієнт нейтралізуючого потенціалу більше 3, який визначається як відношення між нейтралізуючим потенціалом і кислотним потенціалом та встановлений на основі відповідних нормативно-правових актів;

10) вміст у відходах видобувної промисловості або в будь-яких дрібних відокремлених частинах відходів видобувної промисловості речовин, потенційно небезпечних для навколишнього природного середовища або здоров'я людей, зокрема As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, V та Zn, є досить низьким, щоб не створювати значного короткострокового та довгострокового ризику для навколишнього природного середовища та здоров'я людей, а також відповідає встановленим гранично допустимим концентраціям вмісту зазначених потенційно небезпечних речовин в атмосферному повітрі та/або ґрунті, та/або в підземних чи поверхневих водах.

2. Відповідність відходів видобувної промисловості критеріям, зазначеним у частині першій цієї статті, визначається відповідно до критеріїв та порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості і технічних вимог до характеристики відходів.

Стаття 10. Особливості управління небезпечними відходами

1. Оператор, що утворив небезпечні відходи, які можуть бути відокремлені від інших відходів видобувної промисловості та відновлені або видалені за межами ділянки оператора, зобов'язаний протягом одного року з дати їх утворення передати такі відходи для їх відновлення або видалення на об'єкті оброблення відходів відповідно до Закону України "Про управління відходами" суб'єктам господарювання у сфері управління відходами, які мають відповідний дозвіл на здійснення операцій з

оброблення відходів, ліцензію на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами (далі — ліцензовані суб'єкти).

2. Управління небезпечними відходами видобувної промисловості, що здійснюється відповідно до положень цього Закону, не потребує отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Стаття 11. Об'єкти для відходів видобувної промисловості, їх класифікація

1. Територія, а також споруди, які технологічно пов'язані з нею, що призначені для розміщення відходів видобувної промисловості, набувають статусу об'єктів для відходів видобувної промисловості, якщо передбачається, що відходи видобувної промисловості будуть розміщуватися або фактично розміщуються в зазначених об'єктах протягом таких строків:

1) незалежно від строку — для об'єктів категорії “А” та об'єктів для відходів видобувної промисловості, властивості яких визначені небезпечними згідно з планом управління відходами;

2) більше шести місяців — для об'єктів для небезпечних відходів видобувної промисловості, утворення яких не було передбачене планом управління відходами;

3) більше одного року — для об'єктів для відходів видобувної промисловості, що не є небезпечними, крім інертних відходів;

4) більше трьох років — для об'єктів для відходів видобувної промисловості, призначених для:

грунтової маси;

відходів, що не є небезпечними, утворених в результаті робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки;

відходів видобування, зокрема переробки, збагачення і зберігання торфу;

інертних відходів;

розкритих і скельних порід, що не містять небезпечних відходів.

2. До об'єктів категорії “А” належать об'єкти для відходів видобувної промисловості за умови, що вони відповідають принаймні одному з таких критеріїв:

1) за результатами оцінки ризику, проведеної з урахуванням існуючого або можливого розміру об'єкта, його розташування та впливу на навколишнє природне середовище, існує загроза настання значної аварії в разі пошкодження або неправильного функціонування об'єкта або його частин і споруд, наприклад у разі обрушення відвалу або прориву дамби;

2) об'єкт містить небезпечні відходи, обсяг яких перевищує показник, встановлений у критеріях та порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості;

3) об'єкт містить небезпечні хімічні речовини (хімічну продукцію), концентрація яких перевищують показники, встановлені в порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості.

3. Для цілей віднесення об'єкта до категорії "А" до уваги беруться всі етапи функціонування об'єкта, включно з етапом після остаточного закриття.

4. Оператор визначає належність об'єкта для відходів видобувної промисловості до об'єктів категорії "А" у плані управління відходами.

Обґрунтованість віднесення оператором у плані управління відходами об'єкта для відходів видобувної промисловості до об'єктів категорії "А" оцінює відповідно до критеріїв та порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості і технічних вимог до характеристики відходів:

уповноважений орган — під час видачі дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості відповідно до статті 32 цього Закону;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, — під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Розділ III

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 12. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. До повноважень Кабінету Міністрів України належить:

1) забезпечення розроблення та виконання загальнодержавних програм у сфері управління відходами видобувної промисловості;

2) затвердження порядку видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

3) затвердження критеріїв та порядку класифікації об'єктів для відходів видобувної промисловості і технічних вимог до характеристики відходів;

4) затвердження порядку проведення громадського обговорення плану реагування на аварійні ситуації на об'єктах для відходів видобувної промисловості категорії "А" та інформування громадськості про заходи,

яких необхідно вжити в разі аварійної ситуації на об'єктах для відходів видобувної промисловості;

5) затвердження порядку закриття та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття;

6) затвердження порядку надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми фінансового забезпечення;

7) затвердження вимог до експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості;

8) затвердження порядку виявлення та обліку покинутих об'єктів;

9) затвердження порядку призначення оператора покинутих об'єктів та типової форми договору про виконання обов'язків оператора покинутого об'єкта;

10) затвердження порядку управління відходами видобувної промисловості, що розміщені в покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності;

11) затвердження порядку інвентаризації об'єктів для відходів видобувної промисловості з метою виявлення покинутих об'єктів, оператор яких невідомий або припинений.

2. Кабінет Міністрів України здійснює інші повноваження у сфері управління відходами видобувної промисловості відповідно до закону.

Стаття 13. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, належить:

1) забезпечення формування державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості;

2) затвердження порядку розроблення та вимог до змісту плану управління відходами видобувної промисловості;

3) затвердження кваліфікаційних вимог і переліку професій щодо управління відходами видобувної промисловості, порядку здійснення професійної підготовки, підвищення кваліфікації та проведення атестації працівників;

4) затвердження критеріїв визначення суттєвих змін на об'єкті для відходів видобувної промисловості, що включають зміни технічних показників, умов експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості, які можуть мати значний негативний вплив на навколишнє природне середовище та/або здоров'я людей;

5) затвердження порядку визначення допустимого рівня концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою, у хвостосховищах, проведення операторами об'єктів для відходів видобувної промисловості оцінки ризику щодо концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою;

6) затвердження методики розрахунку розміру витрат та інших збитків, які оператор зобов'язаний відшкодувати згідно з частиною восьмою статті 55 цього Закону;

7) затвердження порядку надання згоди уповноваженого органу на спрямування коштів фінансового забезпечення на фінансування постексплуатаційних заходів;

8) затвердження порядку та умов страхування відповідальності оператора за погодженням із Національним банком;

9) затвердження типової форми повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості;

10) узагальнення практики застосування законодавства, розроблення та подання пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів та актів Кабінету Міністрів України у сфері управління відходами видобувної промисловості;

11) здійснення заходів, що спрямовані на підвищення обізнаності, інформування та надання роз'яснення щодо реалізації державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості;

12) затвердження методичних рекомендацій щодо найкращих доступних технологій та методів управління відходами видобувної промисловості;

13) здійснення організаційно-методичного керівництва та координації роботи у сфері управління відходами видобувної промисловості;

14) участь у міжнародному співробітництві з питань управління відходами видобувної промисловості, узагальнення та поширення міжнародного досвіду в зазначеній сфері;

15) забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості

16) затвердження порядку розроблення, перегляду та вимог до змісту документів оператора з питань аварійних ситуацій;

17) здійснення інших функцій у сфері управління відходами видобувної промисловості відповідно до законодавства.

Стаття 14. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, належить:

1) оцінка відповідності віднесення оператором об'єкта для відходів видобувної промисловості до об'єктів категорії "А" або відсутності підстав для віднесення такого об'єкта до категорії "А" відповідно до частини четвертої статті 11 цього Закону;

2) видача, переоформлення, припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

3) проведення транскордонних консультацій відповідно до статті 39 цього Закону;

4) призначення оператора покинутих об'єктів;

5) надання згоди на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості відповідно до частини другої статті 41 цього Закону;

6) надання підтвердження про завершення заходів щодо закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості відповідно до частини п'ятої статті 41 цього Закону;

7) встановлення в умовах дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості допустимого рівня концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою, у хвостосховищах і направлення операторам вимог щодо проведення оцінки ризику для визначення необхідності додатково знизити рівень концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою, у хвостосховищах для конкретної ділянки оператора з урахуванням її характеристик

8) розгляд розроблених операторами документів оператора з питань аварійних ситуацій;

9) узгодження планів реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А";

10) звернення до уповноваженого органу із поданням про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 36 цього Закону, або поданням про звернення до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстав, передбачених пунктами 2—4 частини другої статті 36 цього Закону;

11) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 15. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, та його територіальних органів належить:

1) здійснення державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та екологічних нормативів, порядку ведення обліку, подання звітності та ведення реєстрів у сфері управління відходами видобувної промисловості;

2) звернення до уповноваженого органу із поданням про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 36 цього Закону, або поданням про звернення до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстав, передбачених пунктами 2—4 частини другої статті 36 цього Закону;

3) здійснення виявлення та обліку покинутих об'єктів;

4) звернення до державної установи із поданням про звернення до господарського суду з позовом про ініціювання визнання об'єкта покинутим;

5) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, у сфері управління відходами видобувної промисловості належить:

1) здійснення державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань геологічного вивчення та раціонального використання надр;

2) звернення до уповноваженого органу із поданням про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі

виявлення підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 36 цього Закону, або поданням про звернення до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстав, передбачених пунктами 2—4 частини другої статті 36 цього Закону;

3) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, належать здійснення нормативно-правового регулювання щодо порядку організації та здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки.

Стаття 18. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та його територіальних органів належить здійснення державного нагляду (контролю) з питань дотримання оператором вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки під час управління відходами видобувної промисловості.

Стаття 19. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, належить:

1) надання висновку щодо відповідності плану управління відходами вимогам законодавства з питань, що охоплюються державним гірничим наглядом;

2) звернення до уповноваженого органу із поданням про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 36 цього Закону, або поданням про звернення до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості — у разі виявлення підстав, передбачених пунктами 2—4 частини другої статті 36 цього Закону;

3) здійснення державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань державного гірничого нагляду;

4) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 20. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій

1. До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій належить:

1) розроблення, забезпечення проведення громадських обговорень і затвердження планів реагування на аварійні ситуації на об'єктах для відходів видобувної промисловості категорії "А", що розташовані поза межами населених пунктів на території Автономної Республіки Крим, областей і на території м. Києва та Севастополя;

2) здійснення інвентаризації об'єктів для відходів видобувної промисловості, що розташовані поза межами населених пунктів, з метою виявлення покинутих об'єктів і надання інформації про її результати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;

3) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 21. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

1. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить:

1) розроблення, забезпечення проведення громадських обговорень та затвердження планів реагування на аварійні ситуації на об'єктах для відходів видобувної промисловості категорії "А", що розташовані на території села, селища, міста;

2) здійснення інвентаризації об'єктів для відходів видобувної промисловості, що розташовані на території села, селища, міста, з метою виявлення покинутих об'єктів та надання інформації про її результати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;

3) інші повноваження, визначені законом.

Розділ IV
СУБ'ЄКТИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ
ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 22. Оператори

1. Первинним оператором є суб'єкт господарювання, в результаті видобувної діяльності якого утворюються відходи видобувної промисловості.

2. Оператор може бути зміненим із підстав та в порядку, передбачених статтею 24 цього Закону.

3. Оператором покинутого об'єкта може бути особа, передбачена статтею 48 цього Закону.

4. Оператор має право залучити до управління відходами видобувної промисловості інших осіб на підставі цивільно-правових договорів, залишаючись при цьому відповідальним за виконання обов'язків операторів, передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості.

5. У разі коли видобувна діяльність провадиться в рамках спільної діяльності обов'язки оператора, передбачені цим Законом, під час провадження відповідної видобувної діяльності покладаються на ту сторону договору про спільну діяльність (учасника), яка є власником спеціального дозволу на користування надрами, внесеного як вклад у спільну діяльність. Оператор багатосторонньої угоди про розподіл продукції виконує обов'язки оператора, передбачені цим Законом, під час виконання відповідної угоди про розподіл продукції. Інші сторони договору про спільну діяльність, інвестори — учасники угоди про розподіл продукції несуть відповідальність за виконання оператором своїх обов'язків, передбачених цим Законом, відповідно до Закону України "Про угоди про розподіл продукції".

Стаття 23. Обов'язки операторів

1. Оператори зобов'язані:

1) вживати всіх необхідних заходів до запобігання або зменшення будь-якого шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, що виникає в результаті управління відходами видобувної промисловості;

2) дотримуватися вимог щодо будівництва та експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості відповідно до статті 40 цього Закону;

3) використовувати під час управління відходами видобувної промисловості, експлуатації та здійснення постексплуатаційних заходів стосовно об'єктів для відходів видобувної промисловості методичні рекомендації щодо найкращих доступних технологій та методів

управління, беручи до уваги технічні і технологічні характеристики об'єкта, географічне розташування та стан навколишнього природного середовища;

4) затвердити відповідно до вимог цього Закону план управління відходами, крім випадків, передбачених цим Законом, та виконувати передбачені планом управління відходами вимоги та здійснювати заходи;

5) мати дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості, крім випадків, передбачених цим Законом, та виконувати визначені у відповідному документі дозвільного характеру умови та здійснювати заходи;

6) відшкодовувати шкоду, завдану навколишньому природному середовищу, здоров'ю та майну інших осіб внаслідок порушення встановлених законодавством обов'язків оператора;

7) надавати та підтримувати дійсним фінансове забезпечення впродовж всього строку експлуатації об'єкта та здійснення постексплуатаційних заходів відповідно до законодавства, яке регулює порядок надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми фінансового забезпечення;

8) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації працівників, залучених до управління відходами видобувної промисловості та експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості;

9) затвердити документи оператора з питань аварійних ситуацій та виконувати передбачені цими документами вимоги та здійснювати заходи у випадках, передбачених цим Законом;

10) вживати заходів, спрямованих на запобігання виникненню аварій на об'єктах для відходів видобувної промисловості, обмеження і ліквідацію їх негативних наслідків;

11) невідкладно повідомляти органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та населення про аварію, що сталася на об'єкті для відходів видобувної промисловості, а також про заходи, вжиті для ліквідації її наслідків, та будь-яку інформацію, необхідну для обмеження негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, а також оцінки ступеня такого впливу;

12) вести облік відходів видобувної промисловості та надавати звіти оператора уповноваженому органу;

13) здійснювати закриття та утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після його закриття відповідно до вимог, встановлених у статті 41 цього Закону, та/або визначених у затвердженому плані управління відходами;

14) вживати заходів до запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відповідно до статті 42 цього Закону;

15) проводити моніторинг та здійснювати контроль за об'єктом для відходів видобувної промисловості під час експлуатації, після його закриття відповідно до статей 40 і 41 цього Закону та/або визначених у затвердженому плані управління відходами;

16) здійснювати запобіжні заходи, передбачені планом управління відходами, політикою запобігання аваріям, та заходи з усунення шкоди, а також нести витрати, пов'язані із відповідними заходами. Якщо контролюючий орган чи інші особи понесли витрати, які виникли внаслідок нездійснення оператором запобіжних заходів, що передбачені у плані управління відходами та політиці запобігання аваріям, або заходів з усунення шкоди, компенсувати їм такі витрати упродовж 45 робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги та документів, що підтверджують факт понесення і розмір таких витрат;

17) передавати небезпечні відходи, які можуть бути відокремлені від інших відходів видобувної промисловості та відновлені або видалені за межами ділянки оператора, ліцензованим суб'єктам для здійснення оброблення на об'єкті оброблення відходів відповідно до Закону України "Про управління відходами";

18) до закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості провести геолого-економічну оцінку запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, крім розкривних порід, скельних порід, відходів буріння та ґрунтової маси, або передати такі відходи іншому суб'єкту господарювання для цілей проведення набувачем відходів видобувної промисловості геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, відповідно до статті 25 цього Закону;

19) якщо оператор перебуває в процедурі ліквідації (банкрутства, неплатоспроможності), ліквідаційна комісія (ліквідатор, керуючий реалізацією майна) оператора зобов'язана повідомити державну установу про таку ліквідацію (банкрутство, неплатоспроможність) протягом 10 робочих днів з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи, суду або уповноваженого ними органу про ліквідацію оператора або визнання оператора банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури чи процедури погашення боргів боржника. Державна установа заявляє свої вимоги до оператора, який перебуває у процедурі ліквідації (банкрутства, погашення боргів боржника), в установленому законодавством порядку;

20) відшкодувати витрати та інші збитки, пов'язані із невиконанням оператором своїх обов'язків відповідно до частини восьмої статті 55 цього Закону;

21) виконувати інші обов'язки, передбачені цим Законом і законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості.

Стаття 24. Зміна оператора

1. Зміна оператора, що здійснює управління відходами видобувної промисловості, відбувається в таких випадках:

1) продажу чи відчуження в інший спосіб іншому суб'єкту господарювання належних оператору відходів видобувної промисловості, на підставах, визначених у частині другій статті 6 цього Закону;

2) визнання об'єкта покинутим відповідно до статті 48 цього Закону;

3) зміни оператора покинутого об'єкта відповідно до статті 48 цього Закону та порядку управління відходами видобувної промисловості що розміщені в покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності.

2. Суб'єкт господарювання для набуття прав та обов'язків оператора щодо відповідних відходів видобувної промисловості зобов'язаний протягом шести календарних місяців від дня вчинення правочину чи іншої дії, яка передбачає настання підстав, визначених частиною першою цієї статті, розробити та затвердити план управління відходами/змінений план управління відходами попереднього оператора та в разі набуття прав і обов'язків на об'єкт для відходів видобувної промисловості отримати/переоформити дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості та розробити/внести зміни до документів оператора з питань аварійних ситуацій для об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А", крім випадків, коли зміна оператора відбувається стосовно об'єктів для відходів видобувної промисловості, щодо яких дотримуються умови, передбачені підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" цього Закону, а також надати уповноваженому органу фінансове забезпечення відповідно до частини сьомої статті 43 цього Закону.

3. Оператор зобов'язаний виконувати всі обов'язки, визначені цим Законом, зокрема щодо надання фінансового забезпечення, та залишається відповідальним за відходи видобувної промисловості, управління якими він здійснював, до моменту підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості. Повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості підписується операторами після отримання новим оператором всіх документів, визначених частиною другою цієї статті.

4. Якщо попередній оператор безпідставно ухиляється від підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості протягом 10 та більше робочих днів з дня отримання новим оператором документів, вчинення дій, що визначені в частині другій цієї статті, та направлення новим оператором повідомлення про передачу відходів

видобувної промисловості, попередній оператор несе солідарну відповідальність за належне виконання новим оператором обов'язків щодо управління відповідними відходами видобувної промисловості до моменту підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

5. Права та обов'язки попереднього оператора щодо управління відходами видобувної промисловості переходять до нового оператора після отримання новим оператором всіх документів, визначених у частині другій цієї статті, та підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості, крім випадків, передбачених частиною сьомою цієї статті.

6. У разі зміни оператора відповідно до частини першої цієї статті оператор зобов'язаний передати записи щодо результатів проведення моніторингу та здійснення контролю за об'єктом для відходів видобувної промисловості новому оператору одночасно із підписанням повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

7. У разі зміни оператора на підставах, передбачених пунктами 1, 4 і 5 частини першої цієї статті, новий оператор набуває прав та обов'язків попереднього оператора щодо управління відходами видобувної промисловості незалежно від підписання попереднім оператором повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

У випадках, передбачених пунктом 1 частини першої цієї статті, та в разі ухилення попереднього оператора від підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості права та обов'язки попереднього оператора щодо управління відходами видобувної промисловості переходять до нового оператора з моменту набрання законної сили судовим рішенням про зобов'язання попереднього оператора підписати повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

У випадках, передбачених пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, права та обов'язки попереднього оператора щодо управління відходами видобувної промисловості переходять до нового оператора після підписання оператором покинутого об'єкта повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

8. Положення частин другої — шостої цієї статті не застосовуються до оператора покинутого об'єкта. Підстави та порядок зміни оператора покинутого об'єкта визначаються статтею 48 цього Закону та порядком управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності.

9. Внесення відомостей про перехід прав та обов'язків попереднього оператора щодо управління відходами видобувної промисловості до

нового оператора до відповідних реєстрів у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється автоматично на підставі документів, зазначених у частинах п'ятій та сьомій цієї статті:

1) повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості, підписаного новим і попереднім операторами, — у разі зміни оператора на підставах, передбачених пунктами 1, 2 і 3 частини першої цієї статті;

2) повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості, підписаного оператором (новим оператором) покинутого об'єкта, — у разі зміни оператора на підставах, передбачених пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті;

3) судового рішення про зобов'язання попереднього оператора підписати повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості — у разі зміни оператора на підставах, передбачених пунктом 1 частини першої цієї статті, та ухилення попереднього оператора від підписання повідомлення про передачу відходів видобувної промисловості.

Стаття 25. Техногенні родовища корисних копалин

1. Оператор зобов'язаний до закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості провести геолого-економічну оцінку, а також забезпечити проведення державної експертизи та оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, крім розкривних порід, скельних порід, відходів буріння та ґрунтової маси.

Оператор має право передати відходи видобувної промисловості іншому суб'єкту господарювання з метою проведення набувачем відходів видобувної промисловості геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, відповідно до статей 6 і 24 цього Закону.

2. Якщо оператор протягом 36 календарних місяців з моменту звернення про отримання підтвердження уповноваженого органу про завершення заходів щодо закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості не проводить геолого-економічну оцінку, державну експертизу та оцінку запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у накопичених відходах видобувної промисловості, та не передає відходи видобувної промисловості іншому суб'єкту, як передбачено частиною першою цієї статті, то центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, звертається до державної установи із поданням про звернення до господарського суду з позовом про ініціювання визнання об'єкта для відходів видобувної промисловості покинутим, і такий об'єкт та відходи видобувної

промисловості, що в ньому розміщені, можуть бути передані у власність держави в порядку, передбаченому частиною першою статті 50 цього Закону.

3. Якщо Державна комісія України по запасах корисних копалин в установленому законодавством про надра порядку затвердила запаси корисних копалин, апробувала прогностні (перспективні) ресурси корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, то ці техногенні мінеральні утворення переходять в категорію техногенного родовища корисних копалин та включаються до Державного кадастру родовищ та проявів корисних копалин, і право власності на таке родовище переходить державі. Розпорядження техногенними родовищами корисних копалин здійснюється відповідно до Кодексу України про надра.

4. З моменту включення техногенного родовища корисних копалин до Державного кадастру родовищ та проявів корисних копалин відповідні відходи видобувної промисловості втрачають свій статус як відходи.

5. Оператор, який використовує відходи видобувної промисловості відповідно до частини першої статті 26 цього Закону, звільняється від виконання обов'язків, передбачених частинами першою та другою цієї статті.

Стаття 26. Відпрацьовані гірничі виробки

1. Оператор, що утворив або набув відходи видобувної промисловості відповідно до статей 6 і 24 цього Закону, які відносяться до розкривних порід, скельних порід, інертних відходів та інших відходів видобувної промисловості, які не містять небезпечних речовин, і використання яких не має небезпечного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, має право використовувати такі відходи видобувної промисловості відповідно до плану управління відходами видобувної промисловості та робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель для заповнення відпрацьованих гірничих виробок, вирівнювання рельєфу земної поверхні, необхідність якого виникла в результаті відпрацювання гірничих виробок та під час просідання земної поверхні.

2. Оператор, що створив гірничі виробки, зобов'язаний під час їх заповнення або вирівнювання рельєфу земної поверхні використовувати методи, технології, що відповідають екологічним нормативам, які встановлені законодавством і унеможливають вплив, який призведе до погіршення стану ґрунтів, підземних вод або навколишнього природного середовища.

3. Методи та технології, які будуть застосовуватися під час заповнення відпрацьованих гірничих виробок, оператор зобов'язаний зазначити у плані управління відходами та робочому проекті землеустрою щодо рекультивації порушених земель.

Розділ V
ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ
ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ АВАРІЯМ

Стаття 27. План управління відходами видобувної промисловості

1. План управління відходами розробляється, затверджується та виконується оператором з метою запобігання або зменшення утворення, відновлення та видалення відходів видобувної промисловості з урахуванням принципу сталого розвитку.

2. Основними завданнями плану управління відходами є:

1) запобігання або зменшення утворення відходів видобувної промисловості та їх негативного впливу, якщо це не суперечить принципу раціонального та комплексного використання надр, зокрема враховуючи:

управління відходами видобувної промисловості на етапі проектування видобувної діяльності і під час вибору методу та технології, що використовується для видобувної діяльності;

зміни, яких можуть зазнати відходи видобувної промисловості через збільшення площі їх розміщення на земній поверхні та впливу на них атмосферних явищ;

зворотне заповнення відходами видобувної промисловості гірничих виробок, з яких було здійснено видобування корисних копалин, якщо це є технічно та економічно доцільним і відповідає екологічним нормативам, встановленим законодавством;

повернення знятого ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) на місце після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, а в разі, якщо це неможливо здійснити, використання ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) в іншому місці, що здійснюється виключно на підставі розробленого в установленому законом порядку робочого проекту землеустрою;

використання менш небезпечних речовин для переробки корисних копалин;

2) заохочення відновлення відходів видобувної промисловості шляхом їх рециклінгу, повторного використання або відновлення таких відходів в інший спосіб за умови відповідності вимогам законодавства у сфері управління відходами;

3) забезпечення безпечного видалення відходів видобувної промисловості, зокрема враховуючи на етапі проектування об'єкта для відходів видобувної промисловості всі аспекти управління відходами

видобувної промисловості як під час експлуатації, так і після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, обираючи проект, який:

забезпечує моніторинг, контроль за закритим об'єктом та управління ним;

запобігає або обмежує будь-які довгострокові негативні наслідки, наприклад пов'язані із переміщенням з об'єкта для відходів видобувної промисловості забруднювальних речовин повітряним або водним шляхом;

забезпечує довгострокову геотехнічну стабільність будь-яких дамб або відвалів, що піднімаються над природною поверхнею землі.

3. План управління відходами повинен містити такі дані:

1) характеристику відходів видобувної промисловості із зазначенням назви та коду відходів згідно з Національним переліком відходів та оцінку загальної кількості відходів видобувної промисловості, які будуть утворені в результаті видобувної діяльності та/або розміщені в об'єкті для відходів видобувної промисловості;

2) опис операцій, які будуть вести до утворення відходів видобувної промисловості, та будь-яких операцій щодо подальшого оброблення таких відходів;

3) відомості про заплановану матеріально-технічну базу для здійснення операцій з управління відходами видобувної промисловості;

4) опис негативного впливу накопичення відходів видобувної промисловості на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, а також запобіжних заходів, яких слід вжити для зменшення впливу на навколишнє природне середовище під час експлуатації та після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, включаючи питання, зазначені у статті 41 цього Закону;

5) зазначення, чи веде видобувна діяльність до утворення об'єкта для відходів видобувної промисловості, із наведенням обґрунтування в разі відсутності необхідності щодо утворення такого об'єкта;

6) зазначення, чи належить об'єкт для відходів видобувної промисловості до категорії "А";

7) для об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А" — письмове зобов'язання розробити, затвердити та ввести в дію в установленому порядку документи оператора з питань аварійних ситуацій;

8) якщо об'єкт для відходів видобувної промисловості не належить до категорії "А" — відповідну підтвердну документацію, включаючи визначення можливих ризиків аварій на об'єкті для відходів видобувної промисловості;

9) процедури контролю та моніторингу об'єкта для відходів видобувної промисловості відповідно до статті 40 цього Закону;

10) план закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, включаючи рекультивацію, контроль та моніторинг та інші постексплуатаційні заходи відповідно до статті 42 цього Закону;

11) заходи із запобігання погіршенню стану води та для запобігання забрудненню навколишнього природного середовища або його зменшення;

12) результати обстеження стану земельної ділянки, на яку матиме вплив об'єкт для відходів видобувної промисловості;

13) обґрунтування відповідності запропонованих технологій та методів управління відходами видобувної промисловості найкращим доступним технологіям та методам управління;

14) інші дані, передбачені цим Законом та порядком розроблення та вимогами до змісту плану управління відходами видобувної промисловості.

4. План управління відходами повинен містити достатньо інформації, щоб забезпечити можливість оцінити відповідність матеріально-технічної бази оператора заявленим видам та обсягам операцій з управління відходами видобувної промисловості і здатність оператора досягати виконання завдань плану управління відходами, виконувати обов'язки, зазначені у статті 23 цього Закону. План управління відходами має пояснювати, зокрема, як обраний варіант управління відходами видобувної промисловості та метод, що використовується для видобувної діяльності, сприятиме виконанню завдань плану управління відходами.

5. Оператор зобов'язаний розробити та затвердити відповідно до вимог цього Закону план управління відходами до початку провадження видобувної діяльності, крім випадків, передбачених частиною шостою та дванадцятою цієї статті.

6. План управління відходами не вимагається в разі проведення оператором покинутого об'єкта геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, що розміщені в покинутому об'єкті, крім випадку, передбаченого частиною п'ятою статті 51 Закону.

7. Якщо видобувна діяльність не веде до утворення об'єкта для відходів видобувної промисловості оператор подає уповноваженому територіальному органу через інформаційну систему управління відходами заяву про реєстрацію його як оператора відходів видобувної промисловості та план управління відходами разом із такими відомостями:

1) реєстраційний номер висновку з оцінки впливу на довкілля про допустимість провадження планованої діяльності, включаючи питання управління відповідними відходами видобувної промисловості, у

випадках, передбачених Законом України “Про оцінку впливу на довкілля”;

2) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проектом геологорозвідувальних робіт, якщо видобувна діяльність полягає у здійсненні робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки;

3) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин, якщо видобувна діяльність полягає у дослідно-промисловій розробці корисних копалин загальнодержавного значення, видобуванні, зберіганні корисних копалин;

4) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту розробки родовищ корисних копалин, якщо видобувна діяльність полягає у видобуванні, зберіганні корисних копалин;

5) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту переробки мінеральної сировини, якщо видобувна діяльність полягає у переробці, зберіганні корисних копалин.

8. Уповноважений територіальний орган протягом трьох робочих днів з дня отримання документів, зазначених у частині сьомій цієї статті, вносить відповідні дані до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості, який є підсистемою реєстрів інформаційної системи управління відходами. Операторам присвоюється реєстраційний номер.

9. Якщо видобувна діяльність веде до утворення об’єкта для відходів видобувної промисловості оператор подає затверджений план управління відходами разом з іншими документами для отримання дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості відповідно до статті 32 цього Закону.

Стаття 28. Перегляд плану управління відходами

1. План управління відходами переглядається кожні п’ять років та в разі потреби змінюється оператором.

2. План управління відходами підлягає обов’язковій зміні оператором у разі:

1) суттєвої зміни;

2) внесення змін до чинних або прийняття нових законів або інших нормативно-правових актів, що впливають на зміст плану управління відходами, у строки, передбачені відповідними нормативно-правовими актами;

3) встановлення порушення оператором вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимог законодавства про

охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та нормативів, усунення яких вимагає внесення змін до плану управління відходами, про що складено відповідний припис контролюючим органом за результатами планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю).

3. Оператор у випадках, передбачених частинами першою, другою цієї статті, повинен затвердити змінений план управління відходами.

У разі зміни оператора, якій здійснює управління відходами видобувної промисловості, новий оператор повинен затвердити змінений план управління відходами у випадках, передбачених частинами першою та другою цієї статті.

Оператор протягом 10 робочих днів з дня затвердження зміненого плану управління відходами, а в разі, коли план управління відходами змінено на підставі, передбаченій частиною другою цієї статті, не пізніше ніж через 50 робочих днів з дня настання відповідної підстави подає:

уповноваженому територіальному органу — змінений план управління відходами, якщо видобувна діяльність не веде до утворення об'єкта для відходів видобувної промисловості,

уповноваженому органу — заяву про переоформлення дозволу у зв'язку із зміною плану управління відходами, якщо видобувна діяльність веде до утворення об'єкта для відходів видобувної промисловості.

4. До заяви додаються затверджений змінений план управління відходами та документи, що підтверджують, обґрунтовують наявність змін, зазначених у заяві.

5. Уповноважений орган здійснює переоформлення дозволу у зв'язку із зміною плану управління відходами в порядку, передбаченому статтею 33 або 34 цього Закону.

Стаття 29. Запобігання аваріям, система управління безпекою та планування в разі виникнення аварій на об'єктах для відходів видобувної промисловості

1. Оператор об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А" до початку видобувної діяльності з метою запобігання аваріям, обмеження і ліквідації їх негативного впливу на навколишнє природне середовище (включаючи будь-який транскордонний вплив) та/або здоров'я людей здійснює ідентифікацію ризиків, пов'язаних із виникненням аварій, у порядку, визначеному в документах оператора з питань аварійних ситуацій, та враховує такі ризики на етапах проектування, будівництва, експлуатації, закриття та управління після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А".

2. Перед початком експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А", оператор зобов'язаний розробити, затвердити

та впровадити документи оператора з питань аварійних ситуацій, призначити відповідальну особу з безпеки, на яку покладаються функції з виконання та періодичного перегляду політики запобігання аваріям на об'єкті для відходів видобувної промисловості.

3. Документи оператора з питань аварійних ситуацій складаються з:

політики запобігання аваріям на об'єкті для відходів видобувної промисловості;

положення про систему управління безпекою на об'єкті для відходів видобувної промисловості категорії "А";

плану дій в аварійних ситуаціях на об'єкті для відходів видобувної промисловості категорії "А".

4. План дій в аварійних ситуаціях на об'єкті для відходів видобувної промисловості категорії "А" є внутрішнім планом об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А", який оператор після розроблення затверджує своїм розпорядчим документом.

Основними завданнями плану дій в аварійних ситуаціях на об'єкті для відходів видобувної промисловості категорії "А" є:

обмеження та контроль щодо аварійних ситуацій з метою зменшення їх наслідків, зокрема обмеження завдання шкоди навколишньому природному середовищу та здоров'ю людей;

здійснення заходів, необхідних для захисту навколишнього природного середовища, здоров'я людей від наслідків аварійних ситуацій;

належне інформування заінтересованої громадськості, відповідних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

вжиття заходів, необхідних для рекультивациі порушених земель, відновлення та очищення навколишнього природного середовища після аварії.

5. Документи оператора з питань аварійних ситуацій розробляються і затверджуються оператором до початку експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості.

Протягом п'яти робочих днів після затвердження документів оператора з питань аварійних ситуацій оператор подає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами копію цих документів у паперовій або електронній формі.

6. Документи оператора з питань аварійних ситуацій переглядаються та в разі потреби змінюються оператором кожні п'ять років, а також у разі:

1) внесення змін до чинних або прийняття нових законів або нормативно-правових актів, що впливають на зміст документів оператора з питань аварійних ситуацій;

2) виявлення порушення вимог законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки, про що складено відповідний припис контролюючим органом за результатами планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

3) зміни оператора об'єкта для відходів видобувної промисловості.

Змінені документи оператора з питань аварійних ситуацій затверджуються оператором протягом 30 робочих днів з дня настання відповідних підстав.

7. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування з метою забезпечення своєчасного реагування на аварії, наслідки яких можуть вийти за межі об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А", на який не поширюються вимоги Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки", розробляють і затверджують плани реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А", які є зовнішніми планами щодо відповідних об'єктів для відходів видобувної промисловості.

8. Для розроблення плану реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А" уповноважений орган протягом 10 робочих днів після надання оператору дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості інформує Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування про надання відповідного дозволу.

9. На вмотивовану вимогу Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у строк не більше ніж 10 робочих днів після отримання запиту оператор подає їм інформацію в паперовій або електронній формі, необхідну для розроблення плану реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А", за формою та змістом, визначеними такими органами в запиті.

10. План реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А" узгоджується з оператором та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами.

11. Під час розроблення або перегляду плану реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А" Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування забезпечують проведення громадських обговорень відповідно до порядку проведення громадського обговорення плану реагування на аварійні ситуації на об'єктах для відходів видобувної промисловості категорії "А".

12. У разі загрози виникнення транскордонного впливу аварії документи оператора з питань аварійних ситуацій, а також план реагування на аварійні ситуації щодо об'єктів для відходів видобувної промисловості категорії "А" має передбачати заходи, що дають змогу забезпечити негайне інформування відповідних органів держав, території яких можуть зазнати впливу наслідків такої аварії.

РОЗДІЛ VI ДОЗВІЛЬНА СИСТЕМА У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 30. Адміністративні послуги у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. До адміністративних послуг у сфері управління відходами видобувної промисловості (далі — адміністративна послуга) належать:

1) реєстрація оператора в Реєстрі операторів відходів видобувної промисловості відповідно до статті 27 цього Закону;

2) видача, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості відповідно до статей 32, 33, 35, 38 і 39 цього Закону;

3) переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості за спрощеною процедурою відповідно до статей 32 і 34 цього Закону;

4) припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості за заявою оператора відповідно до статті 36 цього Закону;

5) надання згоди на спрямування фінансового забезпечення на фінансування постексплуатаційних заходів відповідно до статті 43 цього Закону;

6) надання згоди на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості відповідно до частини другої статті 41 цього Закону;

7) надання підтвердження про завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості відповідно до частини п'ятої статті 41 цього Закону.

2. Суб'єктами надання адміністративних послуг за цим Законом є:

1) уповноважений територіальний орган — щодо адміністративних послуг, передбачених пунктом 1 частини першої цієї статті;

2) уповноважений орган — щодо адміністративних послуг, передбачених пунктами 2—7 частини першої цієї статті.

3. Заява про надання адміністративної послуги, документи та відомості для отримання адміністративної послуги подаються суб'єкту надання адміністративних послуг через інформаційну систему управління

відходами. Результат надання адміністративної послуги видається оператору виключно в електронній формі.

У разі подання копій документів вони мають бути завірені оператором в установленому законодавством порядку.

4. Суб'єкт надання адміністративних послуг протягом строків, передбачених частиною восьмою статті 27, частиною дев'ятою статті 32, частиною четвертою статті 34, частиною десятою статті 41 цього Закону відповідно:

1) перевіряє подані оператором документи на наявність підстав для надання адміністративної послуги, відмови в наданні адміністративної послуги;

2) перевіряє достовірність і повноту відомостей, зазначених у документах, поданих для отримання адміністративної послуги;

3) встановлює відповідність документів, поданих для отримання адміністративної послуги, вимогам законодавства;

4) вчиняє інші дії, пов'язані із наданням адміністративної послуги, та передбачені статтями 27, 28, 32—39 і 41 цього Закону відповідно;

5) надає адміністративну послугу або приймає рішення про відмову в наданні адміністративної послуги;

6) повертає оператору подані документи разом із вмотивованим рішенням у разі відмови в наданні адміністративної послуги.

5. Надання адміністративної послуги здійснюється на безоплатній основі.

6. У наданні адміністративної послуги, передбаченої пунктами 2—7 частини першої цієї статті, може бути відмовлено в разі:

1) подання документів для отримання адміністративної послуги неналежною особою;

2) виявлення в документах, поданих для отримання адміністративної послуги, недостовірних відомостей;

3) невідповідності поданих документів вимогам, установленим цим Законом, зокрема подання оператором неповного пакета документів для отримання адміністративної послуги в разі, коли такі недоліки не були усунені під час залишення заяви без руху відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру”;

4) наявності інших підстав, визначених статтями 35 і 41 цього Закону.

7. У рішенні про відмову в наданні адміністративної послуги зазначається вичерпний перелік обставин, що стали підставою для прийняття такого рішення.

8. У разі відмови в наданні адміністративної послуги оператору надаються обґрунтовані зауваження (із зазначенням шляхів їх усунення).

У разі повторного надання адміністративної послуги не допускається надання зауважень з питань, що раніше не були зазначені в рішенні про відмову в наданні адміністративної послуги (крім зауважень до змінених, доповнених положень документів і відомостей, що подаються для отримання адміністративної послуги, або неусунення попередніх зауважень).

9. На суб'єктів надання адміністративних послуг, які отримали в рамках надання адміністративної послуги відомості, що становлять комерційну таємницю оператора, поширюються вимоги щодо збереження та нерозголошення такої інформації. Така інформація може використовуватися виключно в порядку, встановленому законом.

Суб'єкти надання адміністративних послуг забезпечують спеціальний режим захисту та доступу до інформації, що є комерційною таємницею, згідно з вимогами закону.

Стаття 31. Дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Для експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості оператор зобов'язаний отримати дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості до початку фактичного провадження діяльності з управління відходами видобувної промисловості.

2. Дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості не вимагається в разі проведення оператором покинутого об'єкта геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, розміщених у покинутому об'єкті, та/або здійснення постексплуатаційних заходів щодо покинутого об'єкта.

3. Дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості є безстроковим.

4. Оператор, який планує експлуатувати чи експлуатує кілька об'єктів для відходів видобувної промисловості, які розташовані на одній чи кількох суміжних ділянках оператора, має право отримати один дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості із зазначення переліку таких об'єктів.

5. Видача, переоформлення, припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості здійснюються відповідно до Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Порядок видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 32. Вимоги до порядку видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Для отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості оператор подає до уповноваженого органу заяву про отримання дозволу, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

2. Подання оператором заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості здійснюється через інформаційну систему управління відходами. Видача, відмова у видачі, переоформлення дозволу здійснюється виключно в електронній формі.

3. До заяви про отримання дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості додаються такі документи та відомості:

1) відомості про оператора:

якщо оператор є юридичною особою — найменування, зокрема скорочене (за наявності), місцезнаходження та ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

якщо оператор є фізичною особою — підприємцем — прізвище (за наявності), власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті громадянина України) та місцезнаходження (адреса місця проживання, за якою здійснюється зв'язок із фізичною особою-підприємцем);

2) відомості щодо місця, на якому планується розташувати/розташовано об'єкт, включаючи можливі альтернативні місця розташування об'єкта (географічні координати, площа);

3) затверджений оператором план управління відходами;

4) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту геологорозвідувальних робіт, якщо видобувна діяльність полягає у проведенні робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки;

5) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин, якщо видобувна діяльність полягає в дослідно-промисловій розробці корисних копалин загальнодержавного значення;

6) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту розробки родовищ корисних копалин,

якщо видобувна діяльність полягає у видобуванні, зберіганні корисних копалин;

7) реєстраційний номер затвердженого та погодженого відповідно до законодавства про надра проекту переробки мінеральної сировини, якщо видобувна діяльність полягає в переробці, зберіганні корисних копалин;

8) попередній розрахунок суми необхідного фінансового забезпечення, докази надання необхідного фінансового забезпечення відповідно до статті 43 цього Закону;

9) реєстраційний номер висновку з оцінки впливу на довкілля про допустимість провадження планованої діяльності, включаючи питання управління відповідними відходами видобувної промисловості, у випадках, передбачених Законом України “Про оцінку впливу на довкілля”;

10) реєстровий номер в Державному електронному реєстрі об’єктів підвищеної небезпеки для об’єктів для відходів видобувної промисловості, на які поширюється Закон України “Про об’єкти підвищеної небезпеки”;

11) копія документа про призначення відповідальної особи з безпеки, на яку покладаються функції з виконання та періодичного перегляду політики запобігання аваріям на об’єкті для відходів видобувної промисловості.

4. Документи, зазначені у пунктах 10 і 11 частини третьої цієї статті, надаються тільки для об’єктів для відходів видобувної промисловості категорії “А”.

Документи, зазначені у пунктах 2, 9 частини третьої цієї статті, не вимагаються у випадках переоформлення дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості, передбачених у статті 33 цього Закону.

У разі отримання дозволу на виконання вимог підпункту 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві та перехідні положення” цього Закону та якщо відповідно до робочого проекту землеустрою рекультивация земельної ділянки (її частини), на якій розташовано об’єкт для відходів видобувної промисловості, має бути розпочата у строки, що передують поданню документів для отримання дозволу на відповідний об’єкт для відходів видобувної промисловості, оператор додатково до документів, зазначених у частині третій цієї статті, подає підтвердження про початок проведення рекультивации земельної ділянки (її частини), на якій розташовано об’єкт для відходів видобувної промисловості, відповідно до затвердженого робочого проекту землеустрою щодо рекультивации порушених земель.

Підтвердження про початок проведення рекультивации земельної ділянки (її частини) надає особа, яка здійснює технічних нагляд за виконанням будівельних робіт, передбачених відповідним робочим проектом землеустрою. Типова форма такого підтвердження визначається

в порядку видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

5. Форми заяв, інших документів і відомостей, що додаються до заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, що зазначені в пункті 2 частини третьої цієї статті, визначаються порядком видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

6. Уповноважений орган у строк, що не перевищує трьох робочих днів з дня надходження заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості:

із урахуванням вимог частини дев'ятої статті 30 цього Закону оприлюднює її через інформаційну систему управління відходами разом із документами та відомостями, що додаються до заяви, та на офіційному веб-сайті уповноваженого органу, у разі необхідності проведення транскордонних консультацій відповідно до статті 39 цього Закону;

надсилає копію плану управління відходами разом з інформацією, визначеною в пунктах 4—7 частини третьої цієї статті, центральному органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду.

7. Протягом 15 робочих днів з дня отримання документів, визначених частиною шостою цієї статті, для об'єктів для відходів, віднесених до категорії "А", або 10 робочих днів для інших об'єктів, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, зобов'язаний надати уповноваженому органу та оператору висновок про відповідність плану управління відходами вимогам законодавства з питань, що охоплюються державним гірничим надглядом, через інформаційну систему управління відходами.

Вимоги до змісту висновку про відповідність плану управління відходами вимогам законодавства з питань, що охоплюються державним гірничим надглядом, визначаються в порядку видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

У разі надання висновку про невідповідність плану управління відходами вимогам законодавства в ньому зазначаються обґрунтовані зауваження до плану управління відходами та шляхи їх усунення.

У разі повторного надання висновку не допускається надання зауважень до плану управління відходами з питань, що раніше не були зазначені в письмовому висновку (крім зауважень до змінених, доповнених положень плану управління відходами або неусунення попередніх зауважень).

У разі ненадання висновку протягом строку, встановленого абзацом першим частини сьомої цієї статті, вважається, що висновок щодо відповідності плану управління відходами вимогам законодавства наданий.

8. Уповноважений орган зобов'язаний провести оцінку заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, а також документів і відомостей, зазначених у частині третій статті 32, частині третій статті 33 та частині третій статті 34 цього Закону, на предмет відповідності вимогам цього Закону, іншого законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимогам екологічної безпеки, іншим екологічним вимогам та нормативам.

9. Для узгодження позицій центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, розгляду зауважень і пропозицій, наданих під час консультацій із заінтересованою громадськістю і транскордонних консультацій, на вимогу оператора, подану не пізніше ніж за 20 робочих днів до завершення строку розгляду заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, або у разі необхідності за власною ініціативою уповноважений орган скликає узгоджувальну нараду.

В узгоджувальній нараді беруть участь уповноважений орган, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, та оператор.

Узгоджувальна нарада скликається та проводиться не пізніше ніж за 15 робочих днів до завершення строку розгляду заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

До скликання узгоджувальної наради уповноважений орган готує проект дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та забезпечує доступ до нього через інформаційну систему управління відходами. Уповноважений орган визначає у проекті дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості обов'язкові до виконання оператором умови, необхідні для забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та нормативів.

Рішення, ухвалені за результатами узгоджувальної наради, оформлюються протоколом. Порядок проведення узгоджувальної наради, вимоги до форми і змісту протоколу узгоджувальної наради зазначаються в порядку видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Уповноважений орган оприлюднює протокол узгоджувальної наради через інформаційну систему управління відходами не пізніше ніж через три робочих дні з дня її проведення.

Оператор не пізніше ніж через сім робочих днів з дня оприлюднення протоколу узгоджувальної наради надає уповноваженому органу через інформаційну систему управління відходами письмову згоду оператора з умовами дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та в разі необхідності затверджений оновлений план управління відходами.

10. За результатами розгляду документів, передбачених частиною восьмою цієї статті, висновку центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, на підставі протоколу узгоджувальної наради в разі її проведення, із урахуванням результатів консультацій із заінтересованою громадськістю і транскордонних консультацій у разі їх проведення відповідно до статей 38 і 39 цього Закону уповноважений орган видає дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості або приймає рішення про відмову у видачі, переоформленні дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

11. Дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості або рішення про відмову у видачі, переоформленні дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості видається в разі:

проведення узгоджувальної наради відповідно до частини дев'ятої цієї статті — протягом 45 робочих днів з дня отримання уповноваженим органом заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості категорії "А" та відповідних документів і відомостей або 35 робочих днів для інших об'єктів для відходів видобувної промисловості;

відсутності підстав для проведення узгоджувальної наради відповідно до частини дев'ятої цієї статті — протягом 25 робочих днів з дня отримання уповноваженим органом заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості категорії "А" та відповідних документів і відомостей або 18 робочих днів для інших об'єктів для відходів видобувної промисловості;

проведення консультацій із заінтересованою громадськістю і транскордонних консультацій відповідно до статей 38 і 39 цього Закону — протягом 30 робочих днів з дня завершення відповідних консультацій із заінтересованою громадськістю та/або транскордонних консультацій.

12. План управління відходами є невід'ємною частиною дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості. У разі наявності розбіжностей між положеннями плану управління відходами та положенням дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

переважну силу мають положення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

13. Одночасно із видачою дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості:

1) дані про такий дозвіл вносяться до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості;

2) оператору та об'єкту для відходів видобувної промисловості присвоюється реєстраційний номер, і відповідні дані вносяться до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості.

У разі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості у зв'язку із зміною оператора застосовуються положення, передбачені частиною дев'ятою статті 24 цього Закону.

Стаття 33. Переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Підставами для переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості є:

1) суттєва зміна;

2) зміна плану управління відходами, яка вимагає перегляду умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

3) внесення змін до чинних або прийняття нових законів чи нормативно-правових актів, дотримання яких вимагає змін умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості у строки, передбачені відповідними нормативно-правовими актами;

4) встановлення порушення оператором вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та нормативів (зокрема, але не виключно в разі, коли експлуатація об'єкта для відходів видобувної промисловості спричиняє забруднення, що перевищує діючі екологічні вимоги та нормативи), усунення яких вимагає змін умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, про що складено відповідний припис контролюючим органом за результатами планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

5) зміна оператора об'єкта для відходів видобувної промисловості;

6) зміни, передбачені статтею 34 цього Закону.

2. У випадках, передбачених пунктами 1—5 частини першої цієї статті, оператор об'єкта протягом 10 робочих днів з дня настання відповідної підстави звертається до уповноваженого органу із заявою про переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

3. До заяви про переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості додаються документи, що підтверджують, обґрунтовують наявність змін, зазначених у заяві про переоформлення.

4. Переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості здійснюється у строк та порядку, встановленому для видачі дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, крім випадків, передбачених статтею 34 цього Закону.

Стаття 34. Переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості за спрощеною процедурою

1. Переоформлення дозволу за спрощеною процедурою здійснюється в таких випадках:

1) зміна кодування чи назви хімічних речовин або відходів, для розміщення яких використовується об'єкт;

2) зміна одиниць вимірювання, які відповідають вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність і використовуються для визначення складу хімічних речовин та відходів;

3) інші зміни плану управління відходами та/або в технологічному процесі управління відходами видобувної промисловості, які не вимагають перегляду умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

4) зміна сум необхідного фінансового забезпечення.

2. У випадках, передбачених частиною першою цієї статті, оператор об'єкта протягом п'яти робочих днів з дня настання відповідної підстави звертається до уповноваженого органу із заявою про переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості за спрощеною процедурою.

3. До заяви про переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості за спрощеною процедурою додаються документи, що підтверджують, обґрунтовують наявність змін, зазначених у заяві про переоформлення.

4. Уповноважений орган приймає рішення про переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості із урахуванням змін, зазначених у заяві про переоформлення, у строк, що не перевищує п'яти робочих днів з дня звернення оператора.

Стаття 35. Відмова у видачі, переоформленні дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Уповноважений орган приймає рішення про відмову у видачі, переоформленні дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, якщо:

1) оператор в установленій цим Законом строк не надав письмової згоди з умовами дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості,

визначеними уповноваженим органом відповідно до частини дев'ятої статті 32 цього Закону;

2) центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, надав висновок щодо невідповідності плану управління відходами вимогам законодавства;

3) уповноваженим органом встановлена невідповідність запланованої матеріально-технічної бази заявленим видам та обсягам операцій з управління відходами видобувної промисловості;

4) уповноваженим органом встановлена невідповідність об'єкта для відходів видобувної промисловості, плану управління відходами та передбачених ним заходів і операцій, що плануються здійснюватися/проводитися на об'єкті, вимогам цього Закону, іншого законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимогам екологічної безпеки, іншим екологічним вимогам та нормативам;

5) наявні підстави, передбачені пунктами 1—4 частини шостої статті 30 цього Закону.

2. Відмова у видачі, переоформленні дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості на підставах, не передбачених цим Законом, не допускається.

Стаття 36. Припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Уповноважений орган припиняє дію дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості у таких випадках:

1) за заявою оператора, якому виданий відповідний дозвіл;

2) ліквідації юридичної особи або припинення діяльності фізичної особи — підприємця оператора;

3) наявність рішення суду, що набрало законної сили, про визнання протиправним (незаконним) та скасування рішення щодо видачі дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

4) невиконання оператором в установлений строк вимог припису щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, зокрема вимог щодо пожежної та техногенної безпеки, промислової безпеки, геологічного вивчення та раціонального використання надр, вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та нормативів, винесеного за результатами здійснення заходу державного нагляду (контролю), якщо таке невиконання триває

більше шести місяців, за умови, що дію припису не було зупинено або припис не було скасовано в судовому порядку.

2. Уповноважений орган може звернутися до адміністративного суду із позовом про застосування заходу реагування у вигляді припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості у таких випадках:

1) встановлення факту подання у заяві про отримання (внесення змін до) дозволу та/або документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

2) вчинення оператором порушень умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, які спричинили виникнення аварії на об'єкті;

3) повторне протягом поточного календарного року недопущення посадових осіб контролюючого органу до здійснення заходів державного нагляду (контролю) за умови дотримання ними встановленого порядку здійснення державного нагляду (контролю) або неподання документів (інформації) на запит контролюючого органу під час здійснення таких заходів з метою перевірки дотримання умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості;

4) ненадання оператором відповідно до вимог цього Закону необхідного фінансового забезпечення.

3. Подання оператором заяви про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості здійснюється через інформаційну систему управління відходами. Припинення дії дозволу здійснюється виключно в електронній формі.

4. Форми заяви про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості визначаються порядком видачі, переоформлення та припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Уповноважений орган приймає рішення про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості протягом п'яти робочих днів з дня настання підстав, зазначених у частині першій цієї статті.

6. Припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості не звільняє оператора від виконання обов'язків, пов'язаних із таким об'єктом та відходами видобувної промисловості, що розміщені в ньому, зокрема, обов'язків, передбачених пунктами 1, 10—21 частини

першої статті 23, частинами четвертою — восьмою статті 40, статтями 41 і 42 цього Закону.

7. Одночасно із прийняттям рішення про припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості дані про припинення дії дозволу вносяться до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості.

Стаття 37. Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у наданні, переоформленні, припиненні дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Рішення, дії чи бездіяльність уповноваженого органу, пов'язані із наданням, переоформленням, припиненням дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, можуть бути оскаржені в адміністративному порядку відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру” та/або до суду в установленому законом порядку.

Стаття 38. Консультації із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості

1. Уповноважений орган забезпечує проведення консультацій із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

Уповноважений орган оприлюднює через інформаційну систему управління відходами оголошення про початок консультацій із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості протягом п'яти робочих днів з дня надходження заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та необхідних документів та відомостей, що додаються до заяви та забезпечує його оприлюднення протягом усього строку консультацій із заінтересованою громадськістю.

2. Оголошення про початок консультацій із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості містить:

1) короткий опис поданої заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, який включає:

відомості про оператора, визначені пунктом 1 частини третьої статті 32 цього Закону;

контактний номер телефону оператора;

дату подання заяви про отримання, внесення змін до дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

інформацію про місце розташування ділянки оператора (географічні координати), на якій планується здійснення операцій з управління відходами видобувної промисловості;

інформацію про склад та властивості відходів видобувної промисловості, з якими планується здійснення операцій з управління відходами видобувної промисловості, їх обсяги;

посилання на оприлюднені відповідно до частини шостої статті 32 цього Закону заяву, документи та відомості, що додаються до неї.

2) інформацію про необхідність проведення транскордонних консультацій;

3) найменування органу, до повноважень якого належить прийняття рішення про видачу, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

4) інформацію про форму рішення, яке приймається за результатами розгляду заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

5) передбачену процедуру консультацій із заінтересованою громадськістю, зокрема:

найменування органу, який надає необхідну інформацію про відповідну заяву та приймає зауваження і пропозиції (його поштова адреса та адреса електронної пошти);

час, місце і можливі способи ознайомлення із заявою про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, документами та відомостями, що додаються до неї, а також з усією інформацією про стан навколишнього природного середовища, яка стосується заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості та є у розпорядженні уповноваженого органу на момент оприлюднення оголошення;

дату початку та строки процедури консультацій із заінтересованою громадськістю;

способи участі заінтересованої громадськості (подання зауважень і пропозицій в електронній формі).

3. Доступ до заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, документів і відомостей, що додаються до неї, а також усієї інформації про стан навколишнього природного середовища, яка стосується заяви про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості (із урахуванням вимог частини п'ятої цієї статті), забезпечується протягом усього строку консультацій із заінтересованою громадськістю.

4. У разі отримання додаткової інформації, яка стосується прийняття рішення за заявою про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, уповноважений орган оприлюднює її протягом трьох робочих днів з дня отримання.

5. Уповноважений орган має право обмежувати доступ до інформації, яка стосується прийняття рішення за заявою про отримання, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, виключно в порядку, встановленому Законом України "Про доступ до публічної інформації".

6. Консультації із заінтересованою громадськістю тривають 25 робочих днів з дня оприлюднення оголошення про початок консультацій із заінтересованою громадськістю відповідно до частин першої та другої цієї статті.

7. Заінтересована громадськість протягом строку процедури консультацій із заінтересованою громадськістю може надати уповноваженому органу зауваження та пропозиції із використанням технічних засобів електронних комунікацій.

Зауваження і пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються. У разі ненадання зауважень та пропозицій протягом визначеного строку вважається, що зауваження та пропозиції відсутні.

8. За результатами консультацій із заінтересованою громадськістю уповноважений орган готує звіт про консультації із заінтересованою громадськістю, в якому:

- 1) підсумовує всі отримані зауваження та пропозиції;
- 2) зазначає про врахування, часткове врахування або наводить обґрунтування відхилення наданих зауважень та пропозицій.

9. До звіту про консультації із заінтересованою громадськістю додаються всі отримані письмові зауваження та пропозиції.

10. Уповноважений орган оприлюднює звіт про консультації із заінтересованою громадськістю через інформаційну систему управління відходами протягом 10 робочих днів з дня закінчення строку таких консультацій.

11. Консультації із заінтересованою громадськістю не проводяться в разі переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості на підставах, передбачених пунктами 3—6 частини першої статті 33 цього Закону.

12. Якщо оператори провели громадське обговорення під час отримання висновку з оцінки впливу на довкілля та отримали висновок з оцінки впливу на довкілля про допустимість планованої діяльності щодо відповідної видобувної діяльності на ділянці оператора, включаючи питання щодо управління відповідними відходами видобувної

промисловості, консультації із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості можуть не проводитися.

Стаття 39. Транскордонні консультації

1. Транскордонні консультації проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Якщо уповноважений орган вважає, що об'єкт для відходів видобувної промисловості категорії "А" може спричинити значний негативний вплив на навколишнє природне середовище або здоров'я людей інших держав, або якщо інша держава, що може зазнати такого впливу, зробить відповідний запит, уповноважений орган направляє цій державі інформацію щодо заяви та поданих разом із нею документів та відомостей, які публікуються на офіційному веб-сайті уповноваженого органу відповідно до частини шостої статті 32 цього Закону.

3. Інформація, зазначена в частині другій цієї статті, є основою для будь-яких транскордонних консультацій із цією державою.

4. Уповноважений орган забезпечує для заінтересованої громадськості іншої держави, що може зазнати негативного впливу, можливість подання протягом строку транскордонних консультацій зауважень та пропозицій щодо видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

5. Результати транскордонних консультацій враховуються під час винесення рішення про видачу або відмову у видачі, переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

6. Уповноважений орган інформує державу, з якою проводилися транскордонні консультації, про рішення, прийняте згідно з частиною десятою статті 32 цього Закону.

7. У разі настання аварії на об'єкті для відходів видобувної промисловості категорії "А" уповноважений орган негайно передає інформацію, отриману від оператора, іншій державі, необхідну для вжиття нею заходів з метою обмеження шкідливого впливу аварії на навколишнє природне середовище та здоров'я людей.

Розділ VII

ЕКСПЛУАТАЦІЯ, ЗАКРИТТЯ ТА УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТА ПІСЛЯ ЙОГО ЗАКРИТТЯ

Стаття 40. Будівництво та експлуатація об'єкта для відходів видобувної промисловості

1. Об'єкти для відходів видобувної промисловості будуються, реконструюються та експлуатуються відповідно до вимог законодавства,

зокрема у сфері охорони навколишнього природного середовища та містобудування, із дотриманням будівельних норм і правил та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Вимоги до експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості визначаються Кабінетом Міністрів України із урахуванням вимог, встановлених частинами третьою та четвертою цієї статті.

3. Об'єкт для відходів видобувної промисловості розміщується та проектується із урахуванням геологічних, гідрологічних, гідрогеологічних, сейсмічних, геотехнічних та інших факторів, а також вимог спеціального законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища з метою забезпечення в короткостроковому та довгостроковому періоді:

1) запобігання забрудненню ґрунту, повітря, підземних і поверхневих вод;

2) збирання та очищення вод, які містять забруднювальні речовини, і фільтрату до мінімальних показників забруднювальних речовин, які дозволяють скидання вод, та зменшення ерозії, яка спричиняється водою і повітрям, відповідно до умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

4. Оператор здійснює будівництво, реконструкцію, експлуатує та підтримує стан об'єкта для відходів видобувної промисловості із дотриманням таких вимог:

1) забезпечуючи дотримання вимог законодавства щодо міцності, надійності та довговічності (геотехнічної стабільності) об'єкта для відходів видобувної промисловості;

2) запобігаючи наднормативному забрудненню ґрунту, атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод у короткостроковому та довгостроковому періоді;

3) зменшуючи вплив на ландшафт.

5. Оператор відповідно до плану управління відходами забезпечує проведення регулярного моніторингу та здійснення контролю щодо міцності, надійності та довговічності (геотехнічної стабільності) об'єкта для відходів видобувної промисловості кваліфікованими особами та в разі виявлення порушення міцності, надійності та довговічності (геотехнічної стабільності) об'єкта для відходів видобувної промисловості або забруднення навколишнього природного середовища вживає заходів, передбачених планом управління відходами на випадок таких подій.

6. Записи щодо результатів проведення моніторингу та здійснення контролю щодо об'єкта для відходів видобувної промисловості зберігаються оператором разом із дозволом на об'єкт для відходів видобувної промисловості, щоб забезпечити належну передачу інформації в разі зміни оператора.

7. Оператор невідкладно, але в будь-якому випадку не пізніше 48 годин з моменту виявлення повідомляє уповноваженому органу через інформаційну систему управління відходами про події, виявлені під час проведення моніторингу та здійснення контролю, які можуть вплинути на міцність, надійність та довговічність (геотехнічну стабільність) об'єкта для відходів видобувної промисловості або створюють значні негативні наслідки для навколишнього природного середовища.

З метою зменшення негативних наслідків оператор за власний рахунок вживає заходів, передбачених планом управління відходами, документами оператора з питань аварійних ситуацій та виконує вказівки уповноваженого органу.

8. Результати здійснення заходів із моніторингу та контролю оператор включає до звіту оператора, який складається та подається в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 41. Закриття та утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після його закриття

1. Оператор розпочинає здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості за наявності однієї з таких умов:

1) досягнення граничних показників, які не можуть бути перевищені відповідно до умов, зазначених у дозволі на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

2) отримання згоди уповноваженого органу на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості за заявою оператора;

3) прийняття уповноваженим органом вмотивованого рішення про закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості в разі припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

2. Для отримання згоди уповноваженого органу на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості оператор подає уповноваженому органу через інформаційну систему управління відходами заяву і такі документи та відомості:

1) обґрунтування необхідності щодо закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості;

2) копію затвердженої оператором проектної документації, документації із землеустрою та/або іншої документації на здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості;

3) відомості про суб'єкта господарювання, який залучається оператором для здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості (у разі залучення суб'єкта господарювання);

4) копія договору між оператором та суб'єктом господарювання про здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості (у разі залучення суб'єкта господарювання).

3. Форми заяви, документів і відомостей, зазначених у пунктах 1 і 3 частини другої цієї статті, форма згоди уповноваженого органу визначаються порядком закриття та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття.

4. Уповноважений орган відмовляє в наданні згоди в разі:

1) невідповідності заяви та/або доданих до такої заяви документів та відомостей вимогам законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, плану управління відходами, дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

2) невідповідності запланованих заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості вимогам законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, плану управління відходами, дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

3) відсутності в суб'єкта господарювання, який залучається оператором для здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, ліцензії та/або документа дозвільного характеру в разі, якщо вони вимагаються для здійснення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості (у разі залучення суб'єкта господарювання);

4) наявні підстави, передбачені пунктами 1—4 частини шостої статті 30 цього Закону.

5. Об'єкт для відходів видобувної промисловості вважається остаточно закритим виключно після:

1) належного здійснення всіх заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, зокрема рекультивації земель, відповідно до плану управління відходами, робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель і вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості;

2) подання оператором усіх звітів оператора;

3) повного виконання оператором обов'язку щодо надання фінансового забезпечення;

4) проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, у випадках, передбачених цим Законом;

5) отримання оператором підтвердження уповноваженого органу про завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості.

6. Для підтвердження належного здійснення оператором заходів, передбачених пунктами 1—3 частини п'ятої цієї статті, оператор звертається до контролюючого органу, зазначеного у пункті 1 частини першої статті 52 цього Закону, у паперовій або електронній формі із заявою про здійснення заходу державного нагляду (контролю). Відповідний захід державного нагляду (контролю) здійснюється за місцем розташування об'єкта для відходів видобувної промисловості і починається не пізніше ніж через 15 робочих днів з дня отримання відповідної заяви від оператора.

7. Для отримання підтвердження уповноваженого органу про завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості оператор подає уповноваженому органу через інформаційну систему управління відходами заяву і такі документи та відомості:

1) відомості про здійснені заходи із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості;

2) відомості про постексплуатаційні заходи, що мають бути здійснені після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості;

3) відомості про результати проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, у випадках, передбачених цим Законом;

4) номер акта, що складений за результатами здійсненого заходу державного нагляду (контролю), передбаченого частиною шостою цієї статті.

8. Форми заяви, документів та відомостей, зазначених у пунктах 1 і 2 частини сьомої цієї статті, форма підтвердження уповноваженого органу визначаються порядком закриття та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття.

9. Уповноважений орган відмовляє в наданні підтвердження, якщо:

1) заява та/або додані до такої заяви документи та відомості не відповідають вимогам законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, плану управління відходами, дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, робочому проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

2) за результатами здійсненого заходу державного нагляду (контролю), передбаченого частиною шостою цієї статті, виявлено невиконання або неналежне виконання оператором заходів, передбачених пунктами 1—3 частини п'ятої цієї статті;

3) оператор не повністю виконав обов'язок щодо надання фінансового забезпечення;

4) наявні підстави, передбачені пунктами 1—4 частини шостої статті 30 цього Закону.

10. Надання підтвердження уповноваженого органу про завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості не звільняє оператора від обов'язків, визначених планом управління відходами, дозволом на об'єкт для відходів видобувної промисловості і законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості.

11. Рішення про надання згоди на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, про надання підтвердження щодо завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості або відмову в наданні відповідної згоди, підтвердження уповноважений орган приймає протягом 20 робочих днів з дня отримання уповноваженим органом документів, передбачених частинами другою, сьомою цієї статті.

12. Оператор здійснює заходи, пов'язані із утриманням об'єкта для відходів видобувної промисловості після його закриття, контролем і моніторингом параметрів навколишнього природного середовища, усуненням можливих негативних впливів об'єкта для відходів видобувної промисловості на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, і несе за них відповідальність, крім випадків, коли уповноважений орган прийняв рішення покласти виконання таких обов'язків після остаточного закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості на державну установу.

13. Строк здійснення заходів, зазначених у частині дванадцятій цієї статті, визначається уповноваженим органом із урахуванням природи та тривалості ризиків (небезпеки), які несе об'єкт для відходів видобувної промисловості.

14. З метою виконання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища уповноважений орган за наявності підстав, визначених порядком закриття та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття, зобов'язує оператора після закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості контролювати фізичну та хімічну стабільність об'єкта та зменшити будь-який негативний вплив на навколишнє природне середовище, зокрема на поверхневі та ґрунтові води, шляхом:

1) контролю та консервації всіх споруд об'єкта для відходів видобувної промисловості із встановленими справними засобами вимірювальної техніки, які повинні відповідати вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, і засобами контролю;

2) очищення водозливів і паводкових переливних каналів.

15. Оператор невідкладно, але в будь-якому випадку не пізніше 48 годин з дня виявлення повідомляє уповноваженому органу про події, виявлені під час проведення моніторингу та здійснення контролю, які можуть вплинути на міцність, надійність і довговічність (геотехнічну стабільність) об'єкта для відходів видобувної промисловості після його закриття або створюють значні негативні наслідки для навколишнього природного середовища.

16. З метою зменшення негативних наслідків оператор за власний рахунок вживає заходів, передбачених планом управління відходами, документами оператора з питань аварійних ситуацій та виконує вказівки уповноваженого органу.

17. Результати здійснення заходів моніторингу та контролю об'єкта для відходів видобувної промисловості після його закриття включаються оператором до звіту оператора, який складається та подається в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

18. З моменту надання підтвердження уповноваженого органу про завершення заходів із закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості вважається, що оператор відмовився від права власності на об'єкт та відходи видобувної промисловості, що розміщені в такому об'єкті, та право власності на такі відходи та об'єкт переходить державі. Управління такими відходами здійснює державна установа відповідно до статті 51 цього Закону, крім заходів, передбачених частиною чотирнадцятою цієї статті, які здійснює оператор.

19. Порядок закриття та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 42. Запобігання забрудненню навколишнього природного середовища

1. З метою запобігання забрудненню навколишнього природного середовища оператор забезпечує:

1) проведення оцінки утворення фільтратів, зокрема вміст у них забруднювальних речовин, у відходах, розміщених на об'єктах як під час експлуатації, так і після закриття об'єкта, крім інертних відходів і ґрунтової маси;

2) визначення водного балансу об'єкта, що включає визначення впливу атмосферних опадів, можливих повеней (паводків) інших явищ на стан утворення фільтратів і стічних вод на об'єкті;

3) запобігання утворенню фільтратів у відходах, крім інертних відходів і ґрунтової маси, або його зменшення;

4) запобігання забрудненню відходами поверхневих, підземних вод та ґрунту або його зменшення;

5) збирання та очищення забрудненої води і фільтратів, утворених у відходах, крім інертних відходів і ґрунтової маси, до мінімальних показників, які дозволяють їх скидання;

6) запобігання викидам пилу та газу з відходів видобувної промисловості та їх зменшення.

2. Оператор вживає заходів до запобігання погіршенню стану водних ресурсів та ґрунту або зменшення забруднення водних ресурсів та ґрунту в разі розміщення відходів видобувної промисловості у пустотах, які утворилися внаслідок поверхневого або підземного видобування, та які підлягатимуть затопленню після закінчення експлуатації відповідно до вимог, визначених частиною першою цієї статті.

3. Оператор вживає заходів до зниження концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою, у хвостосховищах до найнижчого можливого рівня із використанням найкращих доступних технологій та методів управління, який не може перевищувати допустимий рівень, встановлений уповноваженим органом. Уповноважений орган має право вимагати від оператора проведення оцінки ризику для визначення необхідності додатково знизити такі показники для конкретної ділянки оператора з урахуванням її характеристик.

4. Порядок проведення оцінки ризику визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища в порядку визначення допустимого рівня концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою у хвостосховищах, проведення операторами об'єктів для відходів видобувної промисловості оцінки ризику щодо концентрації ціаніду, що дисоціюється слабкою кислотою..

5. Для забезпечення виконання вимог щодо утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після закриття, включаючи можливий контроль і моніторинг та/або знешкодження забруднювальних речовин, що передбачені у плані управління відходами та робочому проекті землеустрою щодо рекультивації порушених земель, оператор має право на безоплатне встановлення йому земельного сервітуту відповідно до вимог земельного законодавства.

Розділ VIII

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 43. Загальні вимоги до фінансового забезпечення

1. Оператор, який має намір здійснювати експлуатацію або експлуатує об'єкт для відходів видобувної промисловості, надає та забезпечує достатній рівень суми фінансового забезпечення впродовж

усього строку експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості та здійснення постексплуатаційних заходів (далі — сума необхідного фінансового забезпечення).

2. Оператор надає фінансове забезпечення у формі:

1) грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, відкритому оператором у банку;

2) банківської гарантії, наданої в установленому законодавством порядку;

3) страхування відповідальності оператора перед уповноваженим органом за невиконання, неналежне виконання оператором своїх обов'язків із здійснення постексплуатаційних заходів за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України "Про страхування" (далі — страхування відповідальності оператора);

4) поруки, відповідно до якої поручитель поручається перед уповноваженим органом за належне виконання оператором своїх обов'язків із здійснення експлуатації об'єкта для відходів видобувної промисловості та пост експлуатаційних заходів та яка відповідає встановленим критеріям прийнятності;

5) застави, зокрема іпотеки, майна (зокрема речей, цінних паперів, майнових прав), за якою заставадержателем є уповноважений орган і яка відповідає встановленим критеріям прийнятності.

Форми фінансового забезпечення, визначені пунктами 4 і 5 цієї частини, не можуть бути застосовані для забезпечення зобов'язань оператора об'єкта для відходів видобувної промисловості категорії "А".

3. Критерії прийнятності поруки та застави, зокрема іпотеки, визначаються Кабінетом Міністрів України в порядку надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми необхідного фінансового забезпечення.

4. Оператор на власний розсуд обирає форму фінансового забезпечення чи поєднання форм фінансового забезпечення, зазначених у частині другій цієї статті, із урахуванням вимог порядку надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми фінансового забезпечення.

Частина фінансового забезпечення, що може надаватися у формі банківської гарантії, страхування відповідальності оператора, поруки чи застави, визначається Кабінетом Міністрів України в порядку надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми фінансового забезпечення.

5. Сума необхідного фінансового забезпечення визначається з урахуванням таких критеріїв:

1) необхідності здійснення постексплуатаційних заходів, зокрема утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після закриття, рекультивації земель, контролю та моніторингу, які включаються до плану управління відходами;

2) ймовірного розміру шкоди для навколишнього природного середовища, здоров'я людей через експлуатацію об'єкта для відходів видобувної промисловості;

3) можливої тривалості заходів, спрямованих на закриття об'єкта для відходів видобувної промисловості, утримання такого об'єкта після закриття та рекультивацію і усунення негативного впливу, спричиненого експлуатацією об'єкта для відходів видобувної промисловості;

4) властивостей відходів, для яких використовується об'єкт для відходів видобувної промисловості;

5) встановлених законодавством екологічних нормативів гранично допустимих концентрацій забруднювальних речовин у навколишньому природному середовищі;

6) технічних заходів, необхідних для забезпечення міцності, надійності та довговічності (геотехнічної стабільності) об'єкта для відходів видобувної промисловості;

7) результатів незалежної оцінки витрат, необхідних для забезпечення постексплуатаційних заходів;

8) можливості реконструкції об'єкта для відходів видобувної промисловості, включно із можливістю його подальшого використання;

9) інших встановлених законодавством критеріїв.

6. Оператор здійснює попередній розрахунок суми необхідного фінансового забезпечення та подає його уповноваженому органу разом із іншими документами, необхідними для отримання дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

7. Оператор надає уповноваженому органу фінансове забезпечення у розмірі, не меншому, ніж сума необхідного фінансового забезпечення на період із запланованої дати експлуатації об'єкта до 31 грудня року, що є наступним із запланованої дати початку експлуатації об'єкта цим оператором, що визначена відповідно до попереднього розрахунку. Підтвердження надання необхідного фінансового забезпечення подаються оператором об'єкта уповноваженому органу разом з іншими документами, необхідними для отримання/переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості.

Підтвердженням надання необхідного фінансового забезпечення є:

копія договору банківського рахунка, копія виписки із зазначеного рахунка;

копія банківської гарантії;

копія договору страхування відповідальності оператора, копії документів, що підтверджують сплату страхової премії відповідно до умов договору страхування відповідальності оператора;

копія договору поруки;

копія договору застави.

8. Уповноважений орган під час розгляду питання про видачу/переоформлення дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості перевіряє розрахунок та погоджує суму необхідного фінансового забезпечення в розрізі кожного наступного календарного року експлуатації та здійснення постексплуатаційних заходів щодо об'єкта, беручи до уваги критерії, зазначені в частині п'ятій цієї статті, та попередній розрахунок оператора.

9. Узгоджена уповноваженим органом сума необхідного фінансового забезпечення (з урахуванням подальших змін) зазначається у дозволі на об'єкт для відходів видобувної промисловості в розрізі кожного календарного року експлуатації та здійснення постексплуатаційних заходів щодо об'єкта для відходів видобувної промисловості.

10. Сума необхідного фінансового забезпечення на наступні календарні роки переглядається уповноваженим органом щороку.

11. У разі зміни показників критеріїв, що зазначені в частині п'ятій цієї статті, здійснення індексації, передбаченої частиною дванадцятою цієї статті, а також у випадку, передбаченому частиною тринадцятою цієї статті, уповноважений орган змінює суми необхідного фінансового забезпечення на наступні роки.

12. Порядок та умови індексації фінансового забезпечення визначаються Кабінетом Міністрів України в порядку надання, перегляду, повернення, використання та методиці розрахунку суми фінансового забезпечення.

13. Сума необхідного фінансового забезпечення зменшується уповноваженим органом на суму витрат, пов'язаних із здійсненням постексплуатаційних заходів, які вже були фактично понесені та/або компенсовані оператором.

У разі коли внаслідок такого зменшення сума наявного фінансового забезпечення, наданого у формі грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, перевищує суму необхідного фінансового забезпечення, то сума такого перевищення

може бути повернена оператору в порядку, передбаченому частиною двадцять третьою цієї статті.

14. У разі зміни сум необхідного фінансового забезпечення на наступні роки уповноважений орган до 1 листопада календарного року, в якому приймається рішення про таку зміну, вносить відповідні зміни до умов дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості шляхом його переоформлення.

15. Станом на 1 грудня кожного календарного року та упродовж усього наступного календарного року, оператор повинен забезпечити наявність достатнього фінансового забезпечення в розмірі не менше ніж сума необхідного фінансового забезпечення з початку експлуатації об'єкта до 31 грудня наступного календарного року.

16. Оператор об'єкта для відходів видобувної промисловості, який надає фінансове забезпечення у формі, передбаченій пунктами 2—5 частини другої цієї статті, зобов'язаний:

надати фінансове забезпечення на новий строк за шість місяців до закінчення строку дії фінансового забезпечення;

перерахувати грошову суму, що дорівнює діючій на відповідний момент сумі необхідного фінансового забезпечення, на поточний рахунок із спеціальним режимом використання не пізніше ніж протягом 15 календарних днів з дати настання такої обставини:

припинення дії дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

перехід права власності на відходи видобувної промисловості до держави у випадках, визначених статтями 25, 41, 49, 50 цього Закону;

зміна оператора;

прийняття рішення про ліквідацію оператора;

припинення дії або визнання недійсними правочинів, якими передбачено надання фінансового забезпечення на підставах інших, ніж належне виконання таких правочинів;

прийняття гарантом, страховиком, поручителем рішення про відмову у здійсненні виплат відповідно до банківської гарантії, договорів страхування, поруки;

вчинення заставодавцем перешкод у зверненні стягнення відповідно до договору застави.

У разі порушення будь-якого із зобов'язань, передбачених цією частиною, крім випадків, визначених пунктом 6 цієї частини, уповноважений орган звертається з вимогою до гаранта, страховика, заставодержателя чи поручителя залежно від форми наданого фінансового забезпечення про сплату грошової суми відповідно до виданої ним гарантії

чи укладеного договору. Така сплата може бути здійснена, зокрема, шляхом перерахування грошової суми на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оператора.

17. Кошти фінансового забезпечення, розміщені на рахунку, зазначеному в пункті 1 частини другої цієї статті, можуть за згодою уповноваженого органу бути спрямовані на фінансування постексплуатаційних заходів. Сума коштів фінансового забезпечення, яка може бути спрямована на фінансування постексплуатаційних заходів, не може перевищувати суму наданого оператором на момент відповідного звернення фінансового забезпечення, що призначене для забезпечення здійснення відповідних постексплуатаційних заходів.

У разі недостатності коштів фінансового забезпечення, яке необхідне для здійснення відповідних постексплуатаційних заходів, оператор здійснює зазначені заходи за власний рахунок.

18. Для отримання згоди уповноваженого органу оператор подає уповноваженому органу заяву і такі документи та відомості в паперовій або електронній формі:

1) обґрунтування необхідності щодо спрямування фінансового забезпечення на фінансування постексплуатаційних заходів;

2) копію затвердженої оператором проектної документації, документації із землеустрою та/або іншої документації на здійснення постексплуатаційних заходів, що містить кошторис витрат на здійснення постексплуатаційних заходів, для фінансування яких оператор звертається до уповноваженого органу;

3) відомості про суб'єкта господарювання, який залучається оператором для здійснення постексплуатаційних заходів (у разі залучення суб'єкта господарювання);

4) копія договору між оператором та суб'єктом господарювання щодо здійснення постексплуатаційних заходів (у разі залучення суб'єкта господарювання).

19. Форми заяви, документів та відомостей, зазначених у пунктах 1 і 3 частини вісімнадцятої цієї статті, визначаються в порядку надання згоди уповноваженого органу на спрямування коштів фінансового забезпечення на фінансування постексплуатаційних заходів, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

20. Уповноважений орган відмовляє в наданні згоди, якщо:

1) оператором подано неповний пакет документів, необхідних для отримання згоди;

2) у заяві та/або доданих до такої заяви документах та відомостях виявлено недостовірні відомості;

3) невідповідність заяви та/або доданих до такої заяви документів та відомостей вимогам законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, плану управління відходами, дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, робочому проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

4) невідповідність постексплуатаційних заходів, для фінансування яких запитується згода уповноваженого органу, вимогам законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, плану управління відходами, дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, робочому проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

5) відсутність у суб'єкта господарювання, який залучається оператором для здійснення постексплуатаційних заходів, ліцензії та/або документа дозвільного характеру, які вимагаються для здійснення постексплуатаційних заходів, для фінансування яких запитується згода уповноваженого органу (у разі залучення суб'єкта господарювання).

21. Рішення про надання згоди або відмову в наданні згоди уповноважений орган приймає протягом 20 робочих днів з дня отримання уповноваженим органом документів, передбачених частиною вісімнадцятою цієї статті.

22. Оператор зобов'язаний забезпечити цільове використання коштів фінансового забезпечення. У разі нецільового використання коштів оператор зобов'язаний повернути суму фінансового забезпечення, що використана не за цільовим призначенням, і несе відповідальність, передбачену законом.

23. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про підтвердження здійснення оператором усіх постексплуатаційних заходів, передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості, планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивації порушених земель:

кошти фінансового забезпечення, наданого у формі грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, які залишилися після здійснення всіх постексплуатаційних заходів, повертаються оператору;

фінансове забезпечення, надане в інших формах, припиняється.

У разі коли оператор здійснив тільки один або кілька постексплуатаційних заходів, передбачених законодавством у сфері

управління відходами видобувної промисловості, планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивативі порушених земель, грошові кошти повертаються оператору на підставі прийняття уповноваженим органом рішення про підтвердження здійснення такого чи таких постексплуатаційних заходів у частині, що не перевищує суму фінансового забезпечення, наданого оператором на момент відповідного звернення, що призначене для забезпечення здійснення відповідних постексплуатаційних заходів, та залишилася після здійснення фінансування відповідних постексплуатаційних заходів відповідно до частини шістнадцятої цієї статті.

24. У разі зміни оператора уповноважений орган на підставі поданих підтверджених документів про отримання новим оператором документів, визначених частиною другою статті 24 цього Закону, та надання новим оператором необхідного фінансового забезпечення відповідно до частини сьомої цієї статті зобов'язаний забезпечити перерахування суми фінансового забезпечення, яка була надана попереднім оператором (попередніми операторами) у формі грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, новому оператору відповідно до порядку надання, перегляду, повернення, використання та методики розрахунку суми фінансового забезпечення.

25. Кошти фінансового забезпечення, якщо вони не повертаються оператору:

використовуються уповноваженим органом для фінансування здійснення постексплуатаційних заходів;

перераховуються на поточний рахунок із спеціальним режимом використання нового оператора в разі заміни оператора відповідно до частини двадцять четвертої цієї статті.

Стаття 44. Грошові кошти, розміщені на поточному рахунку із спеціальним режимом використання

1. Фінансове забезпечення може надаватися оператором у вигляді грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, за яким власником рахунку виступає оператор.

2. Відкриття та закриття поточних рахунків із спеціальним режимом використання здійснюється в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Національного банку із урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

3. У договорі банківського рахунка слід передбачити такі операції:

1) зарахування на рахунок, відкритий оператору (власнику рахунка), грошових коштів, отриманих від оператора та/або третіх осіб, і перерахування таких коштів уповноваженому органу або в разі надання ним письмової вказівки банку — особі (особам), зазначеній

уповноваженим органом, або повернути такі кошти власнику рахунка в разі настання підстав, передбачених цим Законом і договором банківського рахунка;

2) перерахування коштів із поточного рахунка із спеціальним режимом використання виключно за згодою уповноваженого органу;

3) повернення коштів оператору лише на підставі прийняття уповноваженим органом рішення про підтвердження здійснення оператором постексплуатаційних заходів, передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості, планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

4) перерахування коштів уповноваженому органу в разі прийняття уповноваженим органом рішення про невиконання оператором вимог цього Закону і передбачених планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивації порушених земель, нездійснення постексплуатаційних заходів, та в інших випадках, передбачених цим Законом.

Порядок зарахування коштів на поточний рахунок із спеціальним режимом використання, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням визначається Кабінетом Міністрів України в порядку надання, перегляду, повернення, використання та методиці розрахунку суми фінансового забезпечення.

4. На запит уповноваженого органу банк надає уповноваженому органу інформацію щодо наявних на поточному рахунку із спеціальним режимом використання грошових коштів і операцій за рахунком.

5. На суму, що перебуває на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, нараховуються проценти, які включаються до суми наданого фінансового забезпечення. На вимогу оператора (власника рахунка) проценти повертаються йому відповідно до умов договору банківського рахунку.

6. Якщо інше не передбачено договором банківського рахунка, банк має право використовувати грошові кошти на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, гарантуючи вчасне перерахування таких коштів уповноваженому органу, а в разі надання уповноваженим органом письмової вказівки банку — зазначеній ним особі або повернення таких коштів оператору (власнику рахунка) згідно з умовами договору банківського рахунка та умов цього Закону.

7. Для здійснення операцій за поточним рахунком із спеціальним режимом використання банк перевіряє наявність підстав, передбачених цією статтею, та надані документи на відповідність умовам договору банківського рахунка виключно за зовнішніми ознаками, якщо інше не передбачено законом або договором банківського рахунка.

У разі відсутності підстав, передбачених цією статтею, та невідповідності наданих документів банк зобов'язаний відмовити відповідній особі в перерахуванні/поверненні грошових коштів із наданням письмового повідомлення із зазначенням причин відмови протягом п'яти робочих днів з дня отримання документів для перерахування/повернення коштів, що перебувають на поточному рахунку із спеціальним режимом використання.

У разі настання підстав та відповідності поданих документів банк зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня отримання документів для перерахування/повернення коштів здійснити перерахування/повернення суми, що перебуває на поточному рахунку із спеціальним режимом використання. Договір банківського рахунка може передбачати перерахування суми, що перебуває на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, частинами залежно від настання підстав, зазначених у договорі.

8. Договором банківського рахунка може передбачатися винагорода банку за послуги, пов'язані із обслуговуванням рахунка та здійсненням операцій за ним. Винагорода банку не утримується із грошових коштів, що перебувають на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, якщо інше не передбачено договором банківського рахунка.

9. Звернення стягнення та/або накладення арешту на грошові кошти, що перебувають на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, за зобов'язаннями банку, в якому відкрито рахунок (зокрема в разі його ліквідації), не допускається, крім суми грошових коштів на рахунку, яку банк має право утримати як винагороду станом на дату звернення стягнення або накладення арешту згідно з договором банківського рахунка.

Звернення стягнення та/або накладення арешту на грошові кошти, що перебувають на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, за зобов'язаннями оператора (власника рахунка) або уповноваженого органу (зокрема в разі їх ліквідації) не допускається. При цьому допускається звернення стягнення та/або накладення арешту на право вимоги оператора (власника рахунка) або уповноваженого органу до банку на підставі договору банківського рахунка, зокрема на право вимоги виплати грошових коштів (або їх частини), що перебувають на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, у разі настання підстав, встановлених договором банківського рахунка.

10. Будь-які зміни до договору банківського рахунка, крім зазначених в абзаці другому цієї частини, вносяться виключно за умови надання письмової згоди на такі зміни уповноваженим органом незалежно від того, чи є уповноважений орган стороною договору банківського рахунка.

Якщо уповноважений орган не є стороною договору банківського рахунка, без його згоди до такого договору вносяться зміни, які не обмежують права уповноваженого органу, що виникають на підставі договору банківського рахунка та вимог цього Закону. У разі виникнення спору обов'язок доведення того, що відповідні зміни до договору банківського рахунка не обмежують права уповноваженого органу, покладається на банк.

Правочини щодо внесення змін до договору банківського рахунка, вчинені із порушенням вимог цієї частини, є нікчемними.

11. Договір банківського рахунка припиняється:

після закінчення строку (настання терміну припинення) договору банківського рахунка;

у разі ліквідації банку, в якому відкрито поточний рахунок із спеціальним режимом використання;

у разі повернення коштів оператору (власнику рахунка);

у разі перерахування всієї суми, що перебуває на поточному рахунку із спеціальним режимом використання уповноваженому органу, а в разі надання уповноваженим органом письмової вказівки банку — зазначеній ним особі.

Розірвання договору банківського рахунка допускається в будь-який час за заявою оператора (власника рахунка) виключно за умови отримання письмової згоди уповноваженого органу на розірвання договору. Договір вважається розірваним з моменту отримання банком заяви оператора (власника рахунка) та письмової згоди уповноваженого органу на розірвання договору.

У разі припинення або розірвання договору банківського рахунка банк закриває поточний рахунок зі спеціальним режимом використання, а грошові кошти, що перебувають на рахунку, перераховує за згодою уповноваженого органу оператору (власнику рахунка) та/або уповноваженому органу (у разі надання уповноваженим органом письмової вказівки банку — зазначеній ним особі).

Стаття 45. Банківська гарантія

1. Банківська гарантія, яка подається уповноваженому органу для забезпечення здійснення постексплуатаційних зобов'язань, має відповідати таким вимогам:

- 1) строк дії гарантії повинен бути не менше двох років;
- 2) бути безвідкличною;
- 3) бути безумовною та на першу вимогу;

4) надаватися банками, що відповідають вимогам, встановленим законодавством;

5) забезпечувати виконання оператором зобов'язань щодо здійснення постексплуатаційних заходів і зобов'язань, передбачених частиною шістнадцятою статті 43 цього Закону.

2. Банківська гарантія припиняється в разі:

1) сплати уповноваженому органу суми, на яку видано гарантію, чи перерахування цієї суми на поточний рахунок із спеціальним режимом використання відповідно до частини шістнадцятої статті 43 цього Закону;

2) закінчення строку дії гарантії;

3) прийняття уповноваженим органом рішення про підтвердження здійснення оператором постексплуатаційних заходів, передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості, планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивациі порушених земель, та подання гаранту письмової заяви про звільнення його від обов'язків за гарантією.

Стаття 46. Страхування відповідальності оператора

1. Страхування відповідальності оператора, яке проводиться на користь уповноваженого органу для забезпечення здійснення постексплуатаційних зобов'язань, має відповідати таким вимогам:

1) об'єкт страхування та страховий захист мають покривати всі витрати та інші прямі збитки уповноваженого органу, що можуть виникнути в разі порушення (зокрема умисного) оператором своїх обов'язків щодо здійснення постексплуатаційних заходів;

2) строк страхового покриття та строк дії договору страхування мають бути не менше ніж два роки;

3) страхова сума повинна бути не менша, ніж сума необхідного фінансового забезпечення;

4) вигодонабувачем має виступати уповноважений орган;

5) не передбачати жодних франшиз;

6) винятки із страхових випадків, обмеження страхування можуть бути встановлені виключно з підстав, визначених порядком та умовами страхування відповідальності оператора;

7) не передбачати інших підстав для відмови у здійсненні страхових виплат, крім тих, що передбачені пунктами 3—6 частини другої статті 104 Закону України "Про страхування";

8) внесення змін, відмова від договору страхування допускається виключно за письмовою згодою уповноваженого органу;

9) припинення дії договору страхування допускається виключно за письмовою згодою уповноваженого органу, крім випадків, передбачених

пунктами 1, 2, 4—6 частини першої статті 105 Закону України “Про страхування” і пунктом 3 частини другої цієї статті;

10) відповідати іншим вимогам, визначеним порядком надання, перегляду, повернення, використання та методикою розрахунку суми фінансового забезпечення, а також порядком та умовами страхування відповідальності оператора.

2. Договір страхування відповідальності оператора припиняється виключно в разі:

1) наявності підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4—6 частини першої статті 105 Закону України “Про страхування”;

2) за письмовою згодою сторін та уповноваженого органу;

3) прийняття уповноваженим органом рішення про підтвердження здійснення оператором постексплуатаційних заходів, передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості, планом управління відходами та робочим проектом землеустрою щодо рекультивації порушених земель.

3. Страховик, який здійснив страхову виплату за договором страхування відповідальності оператора, має право вимоги до оператора в розмірі здійсненої страхової виплати та інших пов'язаних із нею фактичних витрат, крім сплачених страхових премій, у разі вчинення страхувальником (його працівниками, особами, що входять до органу управління страхувальника, та іншими пов'язаними з ним особами) навмисних дій, спрямованих на настання страхового випадку або тих, які призвели до настання страхового випадку.

Розділ IX

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА, ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ

Стаття 47. Інформаційна система

1. Забезпечення обліку, звітності, виконання реєстраційних дій, проведення узагальнення та аналіз інформації у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється за допомогою інформаційної системи управління відходами в порядку, передбаченому цим Законом і Законом України “Про управління відходами”.

Розділ X

ПОКИНУТІ ОБ'ЄКТИ

Стаття 48. Загальний порядок управління покинутими об'єктами

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, забезпечує виявлення покинутих об'єктів на основі:

1) результатів інвентаризації об'єктів для відходів видобувної промисловості щодо виявлення покинутих об'єктів;

2) заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

3) звернень (заяв, повідомлень) громадян України, іноземців та осіб без громадянства, суб'єктів господарювання, громадських об'єднань;

4) аудіо- та відеозаписів, наданих громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, суб'єктами господарювання, громадськими об'єднаннями;

5) інформації, поширеної медіа;

6) інших джерел, визначених порядком виявлення та обліку покинутих об'єктів.

2. Управління відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності від імені держави здійснює державна установа відповідно до порядку управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Оператором покинутого об'єкта може виступати державна установа або інвестор, який на підставі угоди про розподіл продукції, здійснює управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутому об'єкті.

4. Зміна оператора покинутого об'єкта відбувається в таких випадках:

1) набуття чинності угодою про розподіл продукції, відповідно до якої інвестор здійснює управління покинутим об'єктом;

2) припинення дії угоди про розподіл продукції щодо покинутого об'єкта;

3) зміна інвестора в угоді про розподіл продукції щодо покинутого об'єкта;

4) на інших підставах, які можуть бути визначені в порядку управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності.

5. Фінансове забезпечення, надане у формі грошових коштів, розміщених на поточному рахунку із спеціальним режимом використання, щодо відходів видобувної промисловості, право власності на які перейшло державі відповідно до статей 49, 50 цього Закону, переходить у власність держави.

6. Вимоги цього Закону та інших нормативно-правових актів щодо надання фінансового забезпечення не поширюються на операторів покинутих об'єктів, якщо в такому об'єкті після визнання його покинутим не розміщуються нові обсяги відходів видобувної промисловості.

7. Оператор покинутого об'єкта та/або інша особа, яка зробила або мусить зробити витрати для виконання покладених на неї обов'язків щодо покинутого об'єкта, має право вимагати від первинного оператора відшкодування таких витрат та інших збитків у частині, не покритій сумою фінансового забезпечення, яке було надане первинним оператором.

8. Визнання об'єкта покинутим, перехід права власності на покинутий об'єкт та відходи видобувної промисловості, що розміщені в такому об'єкті, до держави не звільняють оператора від обов'язку відшкодувати витрати та інші збитки, передбачені частиною восьмою статті 55 цього Закону.

Стаття 49. Визнання об'єкта покинутим, якщо оператор невідомий або припинений

1. У разі виявлення об'єкта для відходів видобувної промисловості, щодо якого не здійснено постексплуатаційних заходів, та оператор якого невідомий або припинений, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, здійснює внесення до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості даних про такий об'єкт як покинутий.

2. З моменту внесення даних про відповідний об'єкт до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості право власності оператора на об'єкт та відходи видобувної промисловості, що розміщені в такому об'єкті, припиняється та переходить до держави, а об'єкт визнається покинутим.

3. Особа, права або законні інтереси якої порушено внаслідок переходу права власності на відходи видобувної промисловості до держави, має право оскаржити до господарського суду такий перехід права власності протягом шести місяців з дати внесення до Реєстру операторів

відходів видобувної промисловості даних про покинутий об'єкт. У разі задоволення судом позову об'єкт втрачає статус покинутого об'єкта та переходить у власність відповідної особи — позивача з дати набрання таким судовим рішенням про задоволення позову законної сили.

Стаття 50. Визнання об'єкта для відходів видобувної промисловості покинутим у разі, коли оператор ухиляється від виконання своїх обов'язків

1. Якщо оператор прострочує виконання своїх обов'язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23, підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві та перехідні положення” цього Закону, понад 36 місяців з дня виникнення відповідних обов'язків, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, звертається до державної установи із поданням про звернення до господарського суду з позовом про визнання об'єкта покинутим. На підставі такого звернення державна установа має право звернутися до господарського суду з позовом про визнання об'єкта для відходів видобувної промисловості покинутим та передання такого об'єкта і відходів видобувної промисловості, що розміщені в об'єкті, у власність держави.

2. Після набрання судовим рішенням про визнання об'єкта покинутим та передання об'єкта і відходів видобувної промисловості, що розміщені в об'єкті, у власність держави, законної сили, державна установа вносить до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості дані про об'єкт як покинутий. З моменту внесення даних про такий об'єкт до Реєстру операторів відходів видобувної промисловості об'єкт для відходів видобувної промисловості визнається покинутим, а право власності на об'єкт і відходи видобувної промисловості, що розміщені в такому об'єкті, переходить до держави.

Стаття 51. Забезпечення проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів і подальше управління покинутими об'єктами

1. Державна установа забезпечує проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, які розміщені у покинутому об'єкті (далі — геолого-економічна оцінка запасів та ресурсів), крім випадку, передбаченого частиною сьомою цієї статті.

2. Проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів здійснюється шляхом:

1) проведення державною установою публічних закупівель товарів, робіт, послуг, необхідних для проведення геолого-економічної оцінки

запасів та ресурсів — у разі наявності в державної установи достатніх коштів на проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів і доцільності їх використання на відповідні цілі; або

2) звернення до робочого органу Міжвідомчої комісії щодо організації укладення угоди про розподіл продукції для забезпечення проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів інвестором відповідно до угоди про розподіл продукції щодо покинутого об'єкта — у разі відсутності в державної установи коштів на проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів або недоцільності їх використання на відповідні цілі.

3. Оператор покинутого об'єкта має подати матеріали геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів для проведення державної експертизи та оцінки запасів та ресурсів корисних копалин. Якщо за результатами державної експертизи та оцінки запасів та ресурсів корисних копалин Державна комісія України по запасах корисних копалин затвердила запаси корисних копалин або апробувала прогнозні (перспективні) ресурси корисних копалин:

1) державна установа забезпечує протягом п'яти робочих днів з дати отримання протоколу Державної комісії України по запасах корисних копалин щодо проведення державної експертизи та оцінки запасів та ресурсів корисних копалин внесення документів, що стосуються оцінки запасів та ресурсів корисних копалин відповідного техногенного родовища, до Державного кадастру родовищ і проявів корисних копалин, розпорядження такими родовищами здійснюється відповідно до Кодексу України про надра — у разі проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів за результатами здійснення публічних закупівель товарів, робіт, послуг, необхідних для проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів;

2) інвестор протягом п'яти робочих днів з дати отримання протоколу Державної комісії України по запасах корисних копалин щодо проведення державної експертизи та оцінки запасів та ресурсів корисних копалин забезпечує внесення документів, що стосуються оцінки запасів та ресурсів корисних копалин відповідного техногенного родовища, до Державної комісії України по запасах корисних копалин та має право отримати спеціальний дозвіл на користування надрами відповідного техногенного родовища корисних копалин без проведення аукціону та сплати збору за надання спеціального дозволу на користування надрами — у разі проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів інвестором, який діє на підставі угоди про розподіл продукції щодо покинутого об'єкта.

4. Якщо за результатами проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів та їх державної експертизи та оцінки Державна комісія України по запасах корисних копалин утрималася від оцінки запасів та

ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, оператор покинутого об'єкта повинен здійснити постексплуатаційні заходи щодо відповідного покинутого об'єкта, якщо інше не передбачено угодою про розподіл продукції щодо покинутого об'єкта.

5. Оператор покинутого об'єкта впродовж шести місяців після того, як Державна комісія України по запасах корисних копалин утрималася від оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, розробляє, затверджує та подає план управління відходами, документи оператора з питань аварійних ситуацій та робочий проект землеустрою щодо рекультивації порушених земель в порядку, передбаченому цим Законом, Законом України "Про землеустрій" і законодавством про надра.

6. Відходи видобувної промисловості, щодо яких Державна комісія України по запасах корисних копалин утрималася від оцінки запасів та ресурсів корисних копалин, що містяться у таких відходах, а також розкриті породи, скельні породи, відходи буріння можуть бути надані на ринок оператором покинутого об'єкта як продукція за умови, що така продукція відповідає вимогам до забезпечення безпечності продукції, встановлених законодавством.

7. У разі прийняття державною установою рішення про недоцільність проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів, управління такими відходами видобувної промисловості та об'єктом здійснюється відповідно до порядку управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності. Підстави для прийняття державною установою рішення про недоцільність проведення геолого-економічної оцінки запасів та ресурсів визначаються порядком управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об'єктах та інших об'єктах, що є у власності держави, як об'єктами державної власності.

Розділ XI

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 52. Центральні органи виконавчої влади, що уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, вимог плану управління відходами, умов та вимог дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, документів оператора з питань аварійних ситуацій (далі — державний нагляд (контроль) у сфері

управління відходами видобувної промисловості) здійснюють центральні органи виконавчої влади або їх територіальні органи (у разі утворення), які реалізують державну політику (далі — контролюючі органи):

1) із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;

2) у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду;

3) у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Стаття 53. Особливості державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості та повноваження контролюючих органів

1. Державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється відповідно до Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” із урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, здійснює державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань:

1) дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог екологічної безпеки, інших екологічних вимог та нормативів;

2) наявності, дійсності та актуальності плану управління відходами, дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості;

3) виконання, дотримання умов, вимог і здійснення заходів, визначених у плані управління відходами, дозволі на об’єкт для відходів видобувної промисловості;

4) дотримання вимог цього Закону щодо фінансового забезпечення, здійснення постексплуатаційних заходів щодо об’єктів для відходів видобувної промисловості, реєстрації, обліку та звітності, а також інших вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, крім тих питань, з яких відповідно до частин третьої — п’ятої цієї статті державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюють інші контролюючі органи.

3. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання

надр, здійснює державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань державного геологічного контролю:

1) виконання, дотримання умов, вимог та заходів, визначених у плані управління відходами, дозволі на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

2) дотримання інших вимог законодавства з питань геологічного вивчення та раціонального використання надр під час управління відходами видобувної промисловості.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, здійснення державного гірничого нагляду, здійснює державний нагляд (контроль) у сфері управління відходами видобувної промисловості з питань державного гірничого нагляду:

1) виконання, дотримання умов, вимог і здійснення заходів, визначених у плані управління відходами, дозволі на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

2) дотримання інших вимог законодавства з питань, що охоплюються державним гірничим наглядом, під час управління відходами видобувної промисловості.

5. Контролюючі органи під час здійснення державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості мають повноваження, що визначені Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та іншими законами.

6. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, звертається до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення видобувної діяльності, що призводить до утворення відходів видобувної промисловості, у разі настання таких підстав:

1) провадження оператором видобувної діяльності без плану управління відходами, зміненого плану управління відходами або без дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, переоформленого дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості;

2) припинення дії дозволу на такий об'єкт для відходів видобувної промисловості.

Відновлення провадження видобувної діяльності оператором можливе після отримання центральним органом виконавчої влади, який

реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, повідомлення про подання уповноваженому територіальному органу затвердженого оператором зміненого плану управління відходами або отримання дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, або повідомлення про поновлення дозволу, безпідставно визнаного таким, дію якого припинено.

Стаття 54. Строки для виконання вимог припису про усунення порушень вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Для усунення порушень вимог законодавства в сфері управління відходами видобувної промисловості, виявлених за результатами заходів державного нагляду (контролю) та зазначених у приписі, оператору надається не менше 60 робочих днів, але не більше ніж один рік.

Розділ XII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 55. Відповідальність за порушення законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Особи, винні в порушенні законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості, несуть відповідальність згідно із законом.

2. За порушення оператором вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості (далі — правопорушення) контролюючий орган може застосувати до оператора адміністративно-господарську санкцію у вигляді штрафу (далі — штраф).

3. Оператори несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі вчинення таких правопорушень:

1) провадження оператором видобувної діяльності без плану управління відходами, зміненого плану управління відходами або без дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, переоформленого дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, крім випадків, визначених підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" цього Закону — у шістдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

2) провадження оператором видобувної діяльності, в результаті якої утворюються об'єкти для відходів видобувної промисловості категорії "А", без затверджених документів оператора з питань аварійних ситуацій, призначення відповідальної особи з безпеки, на яку покладаються функції з виконання та періодичного перегляду політики запобігання аваріям на

об'єкті для відходів видобувної промисловості, — у шістдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

3) невиконання під час провадження видобувної діяльності умов, визначених у плані управління відходами, дозволі на об'єкт для відходів видобувної промисловості, документах оператора з питань аварійних ситуацій, — у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

4) неподання, несвоєчасного подання звіту оператора, подання недостовірних даних у звіті оператора — у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

5) невжиття заходів, спрямованих на запобігання аваріям на об'єктах для відходів видобувної промисловості, обмеження і ліквідацію їх наслідків для навколишнього природного середовища та здоров'я людей — у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

6) відсутність професійної підготовки, підвищення кваліфікації та проведення атестації працівників, залучених до управління відходами видобувної промисловості та експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості, — у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

7) порушення обов'язків щодо обліку відходів видобувної промисловості — у двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

8) порушення обов'язку щодо передання небезпечних відходів суб'єктам господарювання, що мають ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, — у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

9) порушення вимог щодо будівництва та експлуатації об'єктів для відходів видобувної промисловості, передбачених статтею 40 цього Закону, — у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

10) невжиття заходів до запобігання забрудненню води, повітря та ґрунту, передбачених статтею 42 цього Закону, — у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

11) порушення обов'язків щодо проведення моніторингу та здійснення контролю за об'єктом для відходів видобувної промисловості під час експлуатації та після його закриття, передбачених статтями 40 і 41 цього Закону, — у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

12) порушення оператором обов'язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23, підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві та перехідні положення” цього Закону, яке триває не більше 12 місяців, — у двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

13) порушення оператором обов'язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23, підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві

та перехідні положення” цього Закону, якщо прострочення триває більше 12 місяців, але не більше 24 місяців — у сорокакратному розмірі мінімальної заробітної плати;

14) порушення оператором обов’язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23, підпунктом 1 пункту 2 розділу XIII “Прикінцеві та перехідні положення” цього Закону, якщо прострочення триває більше 24 місяців, — у шістдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

15) порушення обов’язку щодо повідомлення про аварію, що сталася на об’єкті для відходів видобувної промисловості, а також про заходи, вжиті для ліквідації її наслідків, відповідно до пункту 11 частини першої статті 23 цього Закону, — у двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

16) порушення обов’язку щодо повідомлення про перебування оператора у процедурі ліквідації (банкрутства, неплатоспроможності) відповідно до пункту 19 частини першої статті 23 цього Закону — у двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати.

4. Для обрахунку розміру штрафу використовується розмір мінімальної заробітної плати, встановлений законом на момент накладення штрафу.

5. За повторне вчинення оператором такого самого правопорушення протягом року після накладення штрафу за попереднє правопорушення, до оператора застосовується штраф у подвійному розмірі.

6. У разі вчинення оператором двох або більше правопорушень штрафи накладають за кожне вчинене правопорушення окремо.

7. Штраф може бути накладено на оператора протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення.

8. У разі невиконання оператором обов’язків, передбачених пунктами 13, 18 частини першої статті 23 цього Закону, державна установа та/або інша особа, яка зробила або повинна зробити витрати для виконання порушених обов’язків оператора, має право вимагати від оператора відшкодувати витрати та інші збитки, пов’язані із невиконанням оператором своїх відповідних обов’язків, у частині, не покритій сумою фінансового забезпечення, яке було надане оператором.

Розрахунок розміру витрат та інших збитків, які оператор зобов’язаний відшкодувати згідно з абзацом першим цієї частини, визначається відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 56. Провадження у справах про порушення оператором вимог законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості

1. Провадження у справах про правопорушення здійснюється відповідно до положень цієї статті.

2. Протокол про правопорушення (далі — протокол) за результатами здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості складає посадова особа контролюючого органу, яка здійснювала захід, під час якого були виявлені такі порушення.

3. У протоколі зазначаються:

- 1) дата і місце його складення;
- 2) найменування посади, прізвище (за наявності), власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка складає протокол;
- 3) відомості про оператора, щодо якого складається протокол (найменування та місцезнаходження юридичної особи або прізвище (за наявності), власне ім'я та місце проживання фізичної особи — підприємця, адреса відповідного об'єкта, контактні дані);
- 4) місце, час вчинення і суть вчиненого правопорушення;
- 5) посилання на положення нормативно-правового акта (із зазначенням відповідної статті, пункту, її частини чи абзацу), яке було порушено оператором, щодо якого складається протокол;
- 6) посилання на акт та інші докази, якими підтверджується вчинення правопорушення оператором, щодо якого складається протокол;
- 7) прізвище (за наявності), власне ім'я та місце проживання, контактні дані свідків та їх пояснення (за наявності);
- 8) пояснення уповноваженої особи оператора, щодо якого складається протокол, або запис про відмову від надання пояснень;
- 9) інші відомості, що сприяють всебічному та об'єктивному розгляду і вирішенню справи (за наявності).

4. Форма протоколу затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

5. Матеріали, зафіксовані технічними приладами і засобами, що мають функції фото- та/або відеозйомки, аудіо- та/або відеозапису, під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості долучаються до протоколу на паперових носіях або в електронному вигляді на дисках для лазерних систем зчитування, на яких проставляється номер протоколу. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка у протоколі.

6. Оператор, щодо якого складається протокол, має право викласти у протоколі або на окремому аркуші, що додається до нього, свої пояснення щодо змісту протоколу, засвідчивши їх особистим підписом уповноваженої особи оператора. У разі відмови оператора, щодо якого складається протокол, від надання таких пояснень у протоколі робиться відповідний запис. Викладені у протоколі або на окремому аркуші, що додається до нього, пояснення свідків засвідчуються їх підписами.

7. Протокол складається у двох примірниках і підписується особою, яка його склала. Один примірник протоколу вручається під розписку оператору, щодо якого складено протокол, а другий зберігається в контролюючому органі. У разі відмови оператора, щодо якого складається протокол, від отримання примірника протоколу в ньому робиться відповідний запис, і не пізніше наступного робочого дня після складення протокол надсилається такому оператору рекомендованим поштовим відправленням із повідомленням про вручення. У разі ненадання оператором, щодо якого складається протокол, інформації про його місцезнаходження (місце проживання) протокол надсилається за відповідною адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, і вважається врученим незалежно від факту його отримання таким оператором.

8. Справа про правопорушення (далі — справа) розглядається керівником або заступником контролюючого органу, який здійснює захід державного нагляду (контролю) у сфері управління відходами видобувної промисловості.

9. Справа розглядається не пізніше 15 робочих днів з дня отримання відповідною посадовою особою протоколу та інших матеріалів справи. За письмовим клопотанням оператора, щодо якого складається протокол, розгляд справи відкладається, але не більше ніж на 10 робочих днів для подання ним додаткових матеріалів або з інших поважних причин.

10. Час і місце розгляду справи повідомляються оператору, щодо якого складається протокол, не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дня її розгляду. Повідомлення про час і місце розгляду справи вручається оператору, щодо якого складається протокол, під розписку або надсилається йому рекомендованим поштовим відправленням із повідомленням про вручення. Повідомлення про час і місце розгляду справи, надіслане рекомендованим поштовим відправленням за місцезнаходженням (місцем проживання) оператора, щодо якого складається протокол, зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, вважається врученим незалежно від факту його отримання таким оператором.

11. Справа може бути розглянута за відсутності оператора, щодо якого складається протокол, якщо є відомості про його належне повідомлення про час і місце розгляду справи і якщо від нього не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

12. Оператор, щодо якого складається протокол, має право ознайомлюватися із матеріалами справи, надавати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, користуватися правовою допомогою адвоката або іншого фахівця у галузі права, оскаржувати постанову в суді.

13. Справа не може бути розпочата, а розпочата справа підлягає закриттю в разі:

- 1) відсутності події або складу правопорушення;
- 2) втрати чинності положенням закону, яким встановлено відповідальність за правопорушення;
- 3) закінчення визначеного законом строку, протягом якого може бути накладено штраф;
- 4) наявності за тим самим фактом правопорушення постанови про накладення штрафу або нескасованої постанови про закриття справи, винесеної щодо того самого оператора;
- 5) державної реєстрації припинення в результаті ліквідації юридичної особи, щодо якої складається протокол;
- 6) припинення підприємницької діяльності фізичною особою — підприємцем, щодо якої складається протокол.

14. За результатами розгляду справи посадова особа контролюючого органу вносить одну з таких постанов:

- 1) про накладення штрафу;
- 2) про закриття справи.

Форми постанов затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

15. Постанова має містити:

- 1) прізвище (за наявності), власне ім'я та по батькові (за наявності) посадової особи, яка винесла постанову;
- 2) дату і місце розгляду справи;
- 3) відомості про оператора, щодо якого винесено постанову;
- 4) опис обставин, встановлених під час розгляду справи, і доказів, що їх підтверджують;
- 5) посилання на положення законодавства, які були порушені, та/або зазначення підстав для закриття справи;

6) посилення на положення закону, які передбачають відповідальність за правопорушення;

7) прийняте у справі рішення.

16. Постанову може бути оскаржено до суду оператором, щодо якого її винесено, протягом 30 календарних днів з дня вручення або надіслання постанови оператору із повідомленням про таке оскарження контролюючого органу, який виніс відповідну постанову.

Постанова, оскаржена до суду, набирає законної сили з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням. Постанова, яку не було оскаржено в установлений цим Законом строк, набирає законної сили після закінчення строку на її оскарження.

17. Постанова має відповідати вимогам до виконавчого документа, передбаченим Законом України “Про виконавче провадження”, набирає законної сили з дня, визначеного в частині шістнадцятій цієї статті, і підлягає виконанню в установленому законом порядку.

18. Штраф підлягає сплаті у п’ятнадцятиденний строк з дня вручення або надіслання постанови оператору.

19. Факт сплати суми штрафу в повному обсязі підтверджується документом, виданим оператору надавачем платіжних послуг, або копією такого документа, засвідченою надавачем платіжних послуг, що надсилається контролюючому органу, який наклав штраф.

20. У разі несплати штрафу в зазначений строк другий примірник постанови надсилається органам або особам, які здійснюють примусове виконання рішень, для виконання у примусовому порядку відповідно до Закону України “Про виконавче провадження”.

Розділ XIII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через 12 місяців з дня його опублікування, крім:

положень цього Закону щодо найкращих доступних технологій і методів управління, передбачених пунктом 4 частини першої статті 4, частинами п’ятою, восьмою статті 5, пунктом 3 частини першої статті 23, пунктом 13 частини третьої статті 27, частиною третьою статті 42, які набирають чинності з дня набрання чинності методичними рекомендаціями щодо найкращих доступних технологій і методів управління відходами видобувної промисловості, але не раніше ніж через чотири роки з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного в дію Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”;

положень цього Закону щодо фінансового забезпечення, передбачених пунктом 7 частини першої статті 23, частиною другою статті 24, пунктом 8 частини третьої статті 32, пунктом 4 частини другої статті 36, пунктом 3 частини п'ятої, пунктом 3 частини дев'ятої статті 41, статтями 43—46, які набирають чинності через п'ять років з дня набрання чинності цим Законом;

пункту 5 цього розділу, який набирає чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Оператори, які провадять видобувну діяльність та/або експлуатують об'єкти для відходів видобувної промисловості на день набрання чинності цим Законом:

1) протягом 48 місяців з дня набрання чинності цим Законом, крім випадків, передбачених пунктом 3 цього розділу, зобов'язані привести свою діяльність у відповідність з вимогами цього Закону, зокрема розробити та затвердити план управління відходами, частиною якого може бути план управління відходами, розроблений відповідно до Закону України “Про управління відходами”, отримати дозвіл на об'єкт для відходів видобувної промисловості, розробити, затвердити та ввести в дію документи оператора з питань аварійних ситуацій (у випадках, передбачених цим Законом) та почати рекультивацію земельних ділянок (їх частин), на яких розташовано об'єкт для відходів видобувної промисловості, відповідно до затвердженого робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель, якщо відповідно до робочого проекту така рекультивація повинна бути розпочата у строки, що передують поданню документів на отримання дозволу на відповідний об'єкт для відходів видобувної промисловості;

2) мають право не проводити консультації із заінтересованою громадськістю у процедурі видачі дозволу на об'єкт для відходів видобувної промисловості, передбачені статтею 38 цього Закону;

3) зобов'язані надавати фінансове забезпечення виходячи з обсягів відходів видобувної промисловості, що утворені з дати, зазначеної в абзаці третьому пункту 1 цього розділу;

4) мають право протягом восьми років з дати набрання чинності положеннями цього Закону щодо фінансового забезпечення надавати частину необхідного фінансового забезпечення у формі фінансового векселя забезпечення. Гранично допустимий рівень суми необхідного фінансового забезпечення, що надається у формі фінансового векселя забезпечення, становить у перший рік дії положень цього Закону щодо фінансового забезпечення 80 відсотків, у другий — 70, у третій — 60, у четвертий — 50, у п'ятий — 40, у шостий — 30, у сьомий — 20, у восьмий — 10 відсотків.

3. Пункти 4, 5, 7, 8 частини першої статті 23, частина друга статті 24, абзац перший частини першої, частина друга статті 25, статті 27—29, 31—36, 38, частини перша — десята статті 41, статті 43—46 цього Закону не застосовуються до об'єктів для розміщення відходів видобувної промисловості, які на дату набрання чинності цим Законом відповідають сукупності таких умов:

на об'єкті для відходів видобувної промисловості припинено розміщення відходів видобувної промисловості;

здійснюється рекультивація земельних ділянок, на яких розташовано об'єкт для відходів видобувної промисловості, відповідно до затвердженого робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель;

відповідно до затвердженого робочого проекту землеустрою щодо рекультивації порушених земель остаточне завершення рекультивації земельних ділянок передбачено до 31 грудня 2032 року.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340):

статтю 3¹ доповнити частиною такого змісту:

“Засади діяльності щодо управління відходами видобувної промисловості регулюються Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

частину третю статті 5 викласти в такій редакції:

“Техногенні родовища корисних копалин — місця, де накопичилися корисні копалини, що містяться у відходах видобувної промисловості, що утворюються в результаті виконання суб'єктами господарювання робіт із геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, видобування (промислової розробки родовищ), включаючи розробку відкритим та підземним способами, переробку та зберігання корисних копалин, запаси яких оцінені, мають промислове значення та затверджені Державною комісією України по запасах корисних копалин. Такі родовища можуть виникнути також внаслідок втрат під час зберігання, транспортування та використання продуктів переробки мінеральної сировини.”;

у пункті 10 частини першої статті 8 слова “складування і захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин” замінити словами “захоронення відходів, зворотного заповнення відходами, скидання стічних вод”;

в абзаці четвертому частини першої статті 14, абзаці другому частини другої статті 15, пункті 6 частини першої, абзаці третьому пункту 1 частини другої статті 16² слова “захоронення шкідливих речовин

і відходів виробництва” замінити словами “захоронення відходів, зворотного заповнення відходами”;

статтю 16 після частини вісімнадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

“Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, зобов’язаний протягом шести місяців після включення техногенного родовища корисних копалин до Державного кадастру родовищ та проявів корисних копалин підготувати техногенне родовище корисних копалин для виставлення на аукціон (електронні торги) щодо продажу спеціального дозволу на користування надрами техногенного родовища корисних копалин та розмістити на офіційному веб-сайті дозвільного органу інформацію про таке техногенне родовище корисних копалин, крім випадків, передбачених пунктами 10 і 11 частини першої статті 16² цього Кодексу.”.

У зв’язку з цим частини дев’ятнадцяту — двадцять третю вважати відповідно частинами двадцятою — двадцять четвертою;

частину першу статті 16² доповнити пунктами 10 і 11 такого змісту:

“10) видобування корисних копалин техногенного родовища, якщо суб’єкт господарювання, який відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості” зобов’язаний здійснювати управління відходами видобувної промисловості (крім державної установи), за власні кошти провів геолого-економічну оцінку запасів і ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, оцінку розвіданих запасів корисних копалин, апробацію прогнозних (перспективних) ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, і подав документи для отримання спеціального дозволу на користування надрами (видобування корисних копалин) відповідного техногенного родовища корисних копалин протягом двох (але не більше) років з дати відповідного протоколу Державної комісії України по запасах корисних копалин щодо проведення державної експертизи та оцінки запасів і ресурсів корисних копалин;

11) видобування корисних копалин техногенного родовища, якщо інвестор відповідно до угоди про розподіл продукції, провів геолого-економічну оцінку запасів і ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, оцінку розвіданих запасів корисних копалин, апробацію прогнозних (перспективних) ресурсів корисних копалин, яка затверджена Державною комісією України по запасах корисних копалин, і подав документи для отримання спеціального дозволу на користування надрами (видобування корисних копалин) відповідного техногенного родовища корисних копалин протягом двох (але не більше) років з дати протоколу Державної комісії України по запасах корисних

копалин щодо проведення державної експертизи та оцінки запасів і ресурсів корисних копалин.”;

частину дванадцяту статті 16³ доповнити пунктом 5 такого змісту:

“5) відсутність у Реєстрі операторів відходів видобувної промисловості відомостей про заявника як оператора відходів видобувної промисловості, які містили корисні копалини, що за результатами державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин набули статус техногенного родовища корисних копалин, — у разі подання заяви про отримання спеціального дозволу на користування надрами без проведення аукціону (електронних торгів) щодо техногенного родовища корисних копалин відповідно до пунктів 10, 11 частини першої статті 16² цього Кодексу.”;

частину першу статті 20 після слів “(промислому розробку родовищ)” доповнити словами і цифрами “, крім випадків, визначених частиною сьомою статті 37 цього Кодексу”;

у назві та частині першій статті 22 слова “захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин” замінити словами “захоронення відходів, зворотного заповнення відходами”; частину четверту статті 34 після слів “для лікування” доповнити словами і цифрами “, а також за надання спеціального дозволу на користування надрами техногенного родовища корисних копалин відповідно до пунктів 10, 11 частини першої статті 16² цього Кодексу”;

статтю 37 доповнити частиною такого змісту:

“Проведення суб’єктом господарювання, який відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості” зобов’язаний здійснювати управління відходами видобувної промисловості, державною установою — юридичною особою публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об’єктами державної власності, або інвестором відповідно до угоди про розподіл продукції згідно із Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості” геолого-економічної оцінки запасів і ресурсів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості, здійснюється без спеціального дозволу на користування надрами.”;

у частині третій статті 48 слова “захоронення відходів виробництва, інших шкідливих речовин” замінити словами “захоронення відходів, зворотного заповнення відходами”;

у статті 50:

у пункті 4 частини першої слова “, а також відходів виробництва, що містять корисні компоненти” виключити;

пункти 2 і 3 частини другої виключити;

у статті 53:

у частині першій:

у пункті 5 слова “, а також відходів виробництва, що містять корисні компоненти і тимчасово не використовуються” виключити;

пункт 6 викласти в такій редакції:

“6) раціональне використання відходів видобувної промисловості відповідно до законодавства про управління відходами видобувної промисловості;”;

у частині другій:

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4) раціональне використання відходів видобувної промисловості відповідно до законодавства про управління відходами видобувної промисловості.”;

пункт 5 виключити;

у статті 55:

у частині другій слова “знешкодження стічних вод, шкідливих речовин і відходів виробництва” замінити словами “очищення стічних вод, оброблення відходів”;

у частині третій слова “захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва” замінити словами “захоронення відходів, зворотне заповнення відходами”;

в абзаці восьмому частини першої статті 56 слова “захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва” замінити словами “захоронення відходів, зворотне заповнення відходами”;

2) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3—4, ст. 27):

статтю 66 доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

“5. У разі набуття права власності на відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості, які розміщені на земельній ділянці, що перебуває в користуванні відчужувача (попереднього власника) на праві оренди, земельного сервітуту, право користування такою земельною ділянкою одночасно переходить від відчужувача (попереднього власника) таких відходів чи об'єкта до набувача в обсязі та на умовах, встановлених для відчужувача (попереднього власника) таких відходів, об'єкта. Волевиявлення орендодавця (власника) земельної ділянки, відчужувача (попереднього власника), набувача такого об'єкта та внесення змін до договору оренди землі, земельного сервітуту із зазначенням нового орендаря (користувача) земельної ділянки не вимагається.

Набуття права власності на відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості, пов'язаного з переходом права користування на земельну ділянку на праві оренди, земельного сервітуту земельних ділянок усіх форм власності, здійснюється після присвоєння їй кадастрового номера.

Набуття права власності на відходи видобувної промисловості, об'єкт для відходів видобувної промисловості, пов'язаного з переходом права на частину земельної ділянки, здійснюється після виділення такої частини в окрему земельну ділянку та присвоєння їй кадастрового номера.

6. У разі отримання спеціального дозволу на користування надрами техногенного родовища корисних копалин, розміщеного на земельній ділянці, що перебуває в користуванні на праві оренди, земельного сервітуту іншої особи, право користування земельною ділянкою, на якій розташоване техногенне родовище корисних копалин, переходить від такої особи до власника спеціального дозволу на користування надрами техногенного родовища корисних копалин в межах, визначених спеціальним дозволом на користування надрами.

У разі коли на земельній ділянці, на якій розміщене техногенне родовище корисних копалин, є об'єкти нерухомого майна, які належать іншій, ніж набувач, особі, набувач має право вимагати поділу такої земельної ділянки із виділенням частини земельної ділянки, на якій розміщене техногенне родовище корисних копалин і яка необхідна для його обслуговування, в окрему земельну ділянку та її передачі йому в користування.”;

пункт “в³” статті 99 викласти в такій редакції:

“в³) право на користування земельною ділянкою за умови, що при цьому не порушуються права землевласника, передбачені статтею 98 цього Кодексу, для потреб:

геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, корисних копалин із подальшим видобуванням корисних копалин (промислової розробки родовищ) загальнодержавного та місцевого значення; та (або)

видобування корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення із правом будівництва та розміщення споруд/об'єктів, пов'язаних із зазначеним видом діяльності; та

розміщення відходів видобувної промисловості;

розміщення та обслуговування об'єктів для відходів видобувної промисловості;

виконання передбачених законодавством у сфері управління відходами видобувної промисловості вимог щодо утримання об'єкта для відходів видобувної промисловості після закриття включаючи можливий

контроль і моніторинг та/або знешкодження забруднювальних речовин, що передбачені у плані управління відходами видобувної промисловості та робочому проекті землеустрою щодо рекультивації порушених земель;”;

частину другу статті 101 викласти в такій редакції:

“2. Земельний сервітут може переходити до інших осіб для доступу, обслуговування та провадження іншої діяльності, щодо якої він був встановлений:

разом з об’єктом, для розміщення якого він встановлений, у випадках, визначених частиною першою цієї статті;

у випадках, визначених пунктами “а”, “б”, “г”, “ґ”, “д”, “е” статті 99 цього Кодексу, — у разі переходу права власності, користування земельною ділянкою;

у випадках, визначених частинами п’ятою і шостою статті 66 цього Кодексу.”;

частину другу статті 134 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

“використання земельних ділянок для потреб, пов’язаних з відходами видобувної промисловості;”.

У зв’язку з цим абзаци третій — тридцять другий вважати відповідно абзацами четвертим — тридцять третім;

3) частину третю статті 250 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 18—22, ст. 144) після слів “Законами України “Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції” доповнити словами “, “Про управління відходами видобувної промисловості”;

4) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40—44, ст. 356):

частину першу статті 111 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

“Ліквідаційна комісія (ліквідатор) юридичної особи, яка відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості” зобов’язана здійснювати управління відходами видобувної промисловості (далі — юридична особа — оператор), протягом десяти робочих днів з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи — оператора, суду або уповноваженого ними органу щодо ліквідації юридичної особи — оператора зобов’язана повідомити державній установі — юридичній особі публічного права, до завдань якої належить управління

відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності, про те, що юридична особа — оператор перебуває на стадії ліквідації.”.

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

пункт 2 частини першої статті 112 після слів “творчої діяльності” доповнити словами і цифрами “, вимоги державної установи — юридичної особи публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності, до юридичної особи — оператора щодо відшкодування витрат та інших збитків, які юридична особа — оператор зобов'язана відшкодувати відповідно до частини восьмої статті 55 Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

у частині першій статті 563 слова “сплатити кредиторів грошову суму відповідно до умов гарантії” замінити словами “сплатити грошову суму відповідно до умов гарантії кредиторів або іншій особі, визначеній кредитором”;

пункт 1 частини першої статті 568 викласти в такій редакції:

“1) сплати кредиторів суми, на яку видано гарантію кредиторів або іншій особі, визначеній кредитором;”;

5) у Кодексі України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74):

пункт 3 частини першої статті 64 доповнити абзацами такого змісту:

“вимоги державної установи — юридичної особи публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності, щодо відшкодування витрат та інших збитків, які боржник зобов'язаний відшкодувати відповідно до частини восьмої статті 55 Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

вимоги центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, щодо сплати фінансового забезпечення виконання зобов'язань за договором поруки відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

пункт 2 частини четвертої статті 133 викласти в такій редакції:

“2) у другу чергу задовольняються:

вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) та проводяться розрахунки з іншими кредиторами;

вимоги державної установи — юридичної особи публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об'єктами державної власності, щодо відшкодування витрат та інших збитків, які боржник зобов'язаний відшкодувати відповідно до частини

восьмої статті 55 Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості;

вимоги центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, щодо сплати фінансового забезпечення виконання зобов’язань за договором поруки відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

б) у Законі України “Про угоди про розподіл продукції” (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 44, ст. 391 із наступними змінами):

частину першу статті 4 після слів “та ведення пов’язаних з угодою робіт” доповнити словами “, зокрема проведення геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості”;

частину другу статті 6 після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“необхідність проведення геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин, що містяться у відходах видобувної промисловості в разі відсутності в державної установи — юридичної особи публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об’єктами державної власності, коштів на проведення геолого-економічної оцінки запасів і ресурсів або недоцільності їх використання на відповідні цілі”.

У зв’язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом дванадцятим;

друге речення частини першої статті 27 після слів “охорони довкілля” доповнити словами “, зокрема фінансового забезпечення, визначеного Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

7) частину четверту статтю 54 Закону України “Про землеустрій” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами) доповнити пунктом “г¹” такого змісту:

“г¹) результати визначення рівня забруднення знятого ґрунту відповідно до нормативів гранично допустимого забруднення ґрунтів (у разі зняття ґрунтової маси під час гірничодобувних та геологорозвідувальних робіт);”;

8) у Законі України “Про охорону земель” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349 із наступними змінами):

абзац сьомий частини другої статті 1 викласти в такій редакції:

“ґрунтова маса — знятий родючий шар ґрунту, у тому числі незабруднений ґрунт відповідно до нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах;”;

статтю 52 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

—“Під час зняття ґрунтової маси під час проведення гірничодобувних та геологорозвідувальних робіт оцінюється рівень забруднення ґрунту відповідно до нормативів гранично допустимого забруднення ґрунтів.”.

У зв’язку з цим частини четверту — шосту вважати відповідно частинами п’ятою — сьомою;

9) статтю 7 Закону України “Про оренду землі” (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102 із наступними змінами) доповнити частиною такого змісту:

“Право оренди земельної ділянки переходить до набувача об’єкта для відходів видобувної промисловості або особи, яка отримала спеціальний дозвіл на користування надрами техногенного родовища, у випадках, визначених відповідно частинами п’ятою і шостою статті 66 Земельного кодексу України.”;

10) частину третю статті 2 Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами) доповнити абзацом такого змісту:

“Видача, переоформлення, припинення дії дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості, надання згоди на закриття об’єкта для відходів видобувної промисловості здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

11) частину другу статті 3 Закону України “Про управління об’єктами державної власності” (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами) після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

“Особливості управління відходами видобувної промисловості, що розміщені у покинутих об’єктах та інших об’єктах, що є у власності держави, як об’єктами державної власності визначаються Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

У зв’язку з цим абзаци п’ятий — сьомий вважати відповідно абзацами шостим — восьмим;

12) статтю 2 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) доповнити частиною такого змісту:

“Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей,

визначених Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

13) у статті 31 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

частину першу доповнити абзацом такого змісту:

“До проектної документації на об’єкти для відходів видобувної промисловості обов’язково додаються затверджений план управління відходами та дозвіл на об’єкт для відходів видобувної промисловості відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

частину четверту доповнити пунктом 5 такого змісту:

“5) будуються відповідно до плану управління відходами видобувної промисловості та дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості згідно із Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості” — щодо відповідності плану управління відходами видобувної промисловості та дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості.”;

14) Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджений Законом України “Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами) доповнити пунктами 163 і 164 такого змісту:

“163. Дозвіл на об’єкт для відходів видобувної промисловості	Закон України “Про управління відходами видобувної промисловості”
164. Згода на закриття об’єкта для відходів видобувної промисловості	Закон України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

15) пункт 4 частини першої статті 46 Закону України “Про виконавче провадження” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами) після слів “до бюджету” доповнити словами і цифрами “, вимоги державної установи — юридичної особи публічного права, до завдань якої належить управління відходами видобувної промисловості як об’єктами державної власності, до боржника, який відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості” зобов’язаний здійснювати управління відходами видобувної промисловості, щодо відшкодування витрат та інших збитків, які юридична особа — оператор зобов’язаний відшкодувати відповідно до частини восьмої статті 55 Закону України “Про управління відходами

видобувної промисловості” та вимоги центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, щодо сплати фінансового забезпечення виконання зобов'язань юридичної особи — оператора за договором поруки відповідно до Закону України “Про управління відходами видобувної промисловості”;

16) у Законі України “Про управління відходами” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 17, ст. 75):

частину першу статті 1 доповнити абзацом такого змісту:

“Терміни “відходи видобувної промисловості” і “оператор відходів видобувної промисловості” вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про управління відходами видобувної промисловості”.”;

частину другу статті 2 доповнити пунктом 8 такого змісту:

“8) відходи видобувної промисловості, які регулюються згідно із Законом України “Про управління відходами видобувної промисловості”, крім статей 4, 7, 9, 45—48 цього Закону.”;

частину першу статті 45 викласти в такій редакції:

“1. Власники відходів, оператори відходів видобувної промисловості, діяльність яких призводить до утворення небезпечних відходів, або власники відходів, оператори відходів видобувної промисловості, що не є небезпечними, річний обсяг утворення яких перевищує 50 тонн, один раз на рік подають декларацію про відходи.”;

у частині третій статті 46:

в абзаці другому слова “джерела утворення відходів, зміну власника відходів” замінити словами “джерела утворення відходів, включаючи відходи видобувної промисловості, зміну власника відходів, оператора відходів видобувної промисловості”;

абзац третій після слів “небезпечними відходами” доповнити словами “, дозволу на об’єкт для відходів видобувної промисловості”;

доповнити частину після абзацу десятого новим абзацом такого змісту:

“Реєстру операторів відходів видобувної промисловості”;

У зв’язку з цим абзаци одинадцятий і дванадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим і тринадцятим;

частини першу, другу та четверту статті 47 викласти в такій редакції:

“1. Обліку підлягають усі відходи, зокрема відходи видобувної промисловості, утворені, зібрані, перевезені та оброблені на території України.

Суб’єкти господарювання, які в результаті господарської діяльності є утворювачами та/або власниками відходів, оператори відходів видобувної

промисловості зобов'язані вести облік за обсягом, кодом і найменуванням, джерелами утворення відходів, здійсненням операцій з управління відходами.

2. Для ведення обліку відходів та операцій з управління відходами суб'єкти господарювання, які в результаті господарської діяльності є утворювачами та/або власниками відходів, оператори відходів видобувної промисловості зобов'язані вести облік утворення відходів та здійснення операцій з управління відходами в електронній формі.”;

“4. У разі припинення суб'єктом господарювання, зокрема оператором відходів видобувної промисловості, діяльності у сфері управління відходами такий суб'єкт господарювання вносить відповідні записи до електронної системи.”;

частину першу статті 48 доповнити пунктом 6 такого змісту:

“6) оператори відходів видобувної промисловості.”;

пункт 3 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” виключити.

5. Кабінету Міністрів України:

1) до набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для виконання цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад інвентаризації об'єктів з метою виявлення покинутих об'єктів, оператор яких невідомий або припинений.

**Голова
Верховної Ради України**

